Halkın Gazetesi
Demokrat
14 OCAK 1980 PAZARTESİ 750 KURUŞ

"Eğer bizi sual eden olursa"

FİKRET OTYAM'LA YAPILAN SÖYLEŞİ 6. SAYFADA

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Kurulu toplandı

"Baskı yasalarına karşı çıkmak bir yurtseverlik görevi"

● Terörü önlemek bahanesiyle özgürlükleri ortadan kaldırıcı önlemlere başvuruluyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi tarafından önceki gün düzenlenen açık oturumda konuşan hukukçular, terörü önlemek bahanesiyle temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırıcı önlemlere başvurulduğunu bildirdiler.

Konuşmacı olarak Halit Çelenk, Emin Değer, Nevzat Helvacı, Turgut Kazan, Kemal Anadol ve Adil Özkol'un katıldığı açık oturumda kuvvet komutanlarının muhtırasının etkileri ve bugünlerde parlamento gündeminde bulunan ve Meclis'ten geçirilmeye çalışılan baskı yasa tasarıları üzerine görüşler açıklandı.

Kapitalist sistemin kendi içinde çözemediği

(Devamı 7. Sayfada)

TÜM-DER: İktidar faşist odakları özendiriyor

ANKARA (DEMOKRAT)

TÜM–DER Genel Başkanı Nizamettin Barış dün yaptığı yazılı açıklamada bunalımın yükünün emekçilere yüklendiğini belirterek, memur kıyımını protesto etti. Faşistlerin yoğun olduğu yerlere sürülen memurların can güvenlikleri bulunmadığını bildiren Barış, "Faşist odakların üzerine gitmek dururken mevcut iktidar bu odakları özendirmektedir" dedi.

(Devamı 7. Sayfada)

Üniversite sınavları için başvurular bugün başlıyor

450 bin aday bu yıl da açıkta

● Sınava girecek adaylar başvurularını 28 Ocak'a kadar yapabilecek ve süre uzatılmayacak

HABER MERKEZİ

Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavına katılacak adaylar bugünden itibaren başvuruda bulunabilecekler. Adayların gerekli belgeler ile birlikte en geç 28 Ocak akşamına kadar başvuruda bulunabilecekleri bildirildi. Öte yandan bu yıl yapılacak sınavlara 480 bin dolayında adayın katılacağı, merkezi yerleştirme sistemi ile ancak 40 bin dolayında adayın bir fakülte veya yüksek okula kayıt yaptırabileceği öğrenildi.

BAŞVURU BUGÜN BAŞLIYOR

13 Haziran 1980 günü yapılacak olan Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavına katılacak adayların başvuruları bugün başlıyor. Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Yönetim Kurul Başkanı

(Devamı 7. Sayfada)

Turizm Bakanlığı'nda sürgün listeleri hazırlanıyor

● BARLAS KÜNTAY, "BÜTÜN ANARŞİSTLERİ BAKANLIKTAN TEMİZLEYECEĞİM." DEDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı çalışanlarına ekonomik ve idari baskılar sürüyor. Kahramanmaraş katliamını protesto amacıyla girişilen eylemden bu yana başlatılan sürgünler devam ediyor. En son 11 memurun MHP'lilerin yoğun olduğu illere sürüldükleri bildirildi.

Yemekhanede, uygulanan baskıların protesto edilmesi bahanesiyle Bakan Barlas Küntay'ın yazılı emri ile yemekhane kapatıldı. Daha sonra Müsteşar Yardımcısı Beklan Susmuş, bir genel-

(Devamı 7. Sayfada)

Brejnev Batılıları yalancılıkla suçladı

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül-Hak Sovyetler'in Afganistan'ı kendi sınırları içine almak istediğini öne sürdü

(HABERİ 5. SAYFADA)

ANKARA'DA "SON TANGO"...

ENERJİ–DER BAŞKANI

ABD İran'ın yerine yeni bir jandarma arıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji Der Genel Başkanı Hicri Saraçoğlu, dün yaptığı yazılı açıklamada, Türk–ABD Savunma İşbirliği karşı çıkarak "ABD İran'ın yerine yeni bir jandarma arıyor. Bu amaçla Türkiye üzerindeki pazarlıkları yoğunlaştırıyor, ara bulucular gönderiyor" dedi.

ABD ile yapılan anlaşmanın tarihi bir hata ola-

(Devamı 7. Sayfada)

İran'da başkanlık seçimlerinin hazırlıkları sürüyor

TAHRAN (AA)

İran'da başkanlık seçimleri yaklaşırken, başkanlık için adaylıklarını koyan 103 kişiden 90'ının devlet radyo ve televizyonunda propaganda yapmaları İçişleri Bakanlığı'nca engellendi.

İçişleri Bakanı Haşimi Rafsanjani verdiği bir demeçte, başkan adaylarının durumlarının incelendiğini ve bazılarının gerekli koşullara sahip olmadıklarının ortaya çıktığını söyledi.

Bu arada aday listesinde bulunan Ayetullah Muhammed Sadık Halkali "Bamdad" gazetesine verdiği demeçte, başkan adaylığından çekildiğini ve seçimlerde Maliye Bakanı Abdülhasan Beni Sadr'ı destekleyceğini açıkladı. Halkali çekilmesine neden olarak Humeyni'nin din adamlarına başkanlık yolunu kapatmasını gösterdi. Beni Sadr'ın İsfehan'daki "Militan Din Adamları Birliği Derneğince" de des-

(Devamı 7. Sayfada)

Cibali Tekel Tütün Fabrikası askeri birlikler tarafından kordon altına alındı. Direnişte bulunan işçilerin işbaşı yapması için zorlandığı öne sürüldü. (FOTOĞRAF: HÜSEYİN AVUÇ)

TEKEL'de 43 işçinin sözleşmesi iptal edildi

HABER MERKEZİ

Cibali'deki Tekel Tütün Fabrikası'nda 43 işçinin işine son verildiği askeri birliklerin fabrika içine yerleştirildiği öğrenildi.

İşçilerin verdiği bilgiye göre, önceki gün Ambalaj ve Sigara Fabrikalarının en küçük birimlerine kadar erken saatlerden itibaren askerler yerleştirildi.

Fabrikanın yemekhanesinin güvenlik güçleri tarafından karargah haline getirildiği bildirildi. Kadın işçilerin çoğunlukta bulunduğu üretim birimlerinden gelebilecek herhangi bir tepkiye karşı jandarma sayısının fazlalaştırıldığıda öğrenildi. İşçiler, içeride bulunan polislerin kadın işçilere çeşitli hakaretlerde bulunduklarını erkek işçileri ise çalışmaya zorlayabilmek için tartakladıklarını ve dipçiklediklerini söylediler.

(Devamı 7. Sayfada)

Milli Eğitim'de yasa dışı uygulamalar sürüyor

Doç. Orhan Yavuz'un katil zanlısı Eğitim Enstitüsüne yönetici olarak atandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Orhan Cemal Fersoy göreve başladıktan sonra Milli eğitim bakanlığı bünyesinde bir dizi yasa dışı uygulamalar yapıldığı, Danıştay kararlarının uygulanmadığı ve çalışamaz hükümlü bir çok kişinin Eğitim Enstitülerine öğretmen ve yönetici olarak atandığı saptandı. Bu arada iki yıllık eğitim enstitülerine yapılan atamaların, yönetmeliklere aykırı olduğu belirtildi.

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy göreve başladıktan sonra bakanlık bünyesinde bir dizi yasa dışı uygulamaya baş vurduğu özellikle eğitim enstitülerinde yapılan atamalarda bu uygulamaların oranının çok yüksek olduğu saptandı.

Bakanlık müfettişlerince hazırlanan araştırma ve inceleme raporlarında yeni hükümet döneminde özellikle

(Devamı 4. Sayfada)

Federal Almanya DPA Ajansı'nın yorumu:

Türkiye'de nükleer silahların yerleştirileceği üsler açılıyor

BRÜKSEL (ANKA) – Federal Alman (DPA) Ajansı tarafından yapılan bir yorumda Türk-ABD Savunma İşbirliği Anlaşması'nın parafe edilmesi sonucunda ABD yapısı nükleer silahlar için yeni üsler elde edilmiş olduğu bildirildi.

"Sovyet müdahalesinin ardından şaşılacak bir hızla sonuçlandırılan yeni Türk–ABD Savunma İşbirliği Anlaşması bir ara Nato.nun doğu kanadını çöküntü tehlikesi ile karşı karşıya bıra-

(Devamı 7. Sayfada)

Üç polisin öldürülmesi üzerine İskenderun'da aramalar yapılıyor

İSKENDERUN (DEMOKRAT)

İskenderun Yıldırımtepe, Esentepe, Gültepe ve Kocatepe Mahalleleri güvenlik kuvvetleri tarafından dört gün süreyle didik didik arandı. Aramalar sırasında çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Şehit Haydar Polis Karakolu'nun kimliği bilinmeyen kişilerce taranması ve üç polisin ölümü dördünün yaralanmasından iki gün önce başlatılan aramalar olaydan sonra daha hızlı bir şekilde sürdürüldü. Dört gündür süren ve hala devam eden aramada şu ana kadar iki otomatik silah ile bir tabanca ve 75 mermi ele geçirildi.

(Devamı 7. Sayfada)

KAYSERİ'DE 200'Ü AŞKIN ÖĞETMEN AÇIĞA ALINDI

Kâğıthane Ethem Oktem İlkokulu öğrencileri, Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerinden sonra görevlerinden alınan öğretmenlerini desteklemek amacıyla derslere girmiyorlar. (FOTOĞRAF: DEMOKRAT)

Okmeydanı Ortaokulu'nda öğretmenlerin görevden alınmalarını protesto eden veliler,

Ladik Akpınar Öğretmen Lisesi, valilik emriyle süresiz kapatıldı, 650 öğrenci sokakta bırakıldı

(HABERİ 4. SAYFADA)

Sanayiciler işçi dövizlerini doğrudan satın alabilecekler

ANKARA (THA)

Sanayicilerin gereksinme duydukları dövizleri kendilerinin yaratabilmeleri konusunda çalışma yapıldığı, buna göre, sanayicilerin işçi dövizlerini doğrudan satın almalarına olanak tanıyacak bir kararname hazırlığı içinde bulunulduğu öğrenildi.

Böylece sanayici hammadde gereksinimi için döviz olanağını kendi yaratmış olacak.

Aziz Nesin'in kitabı toplatıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü Çalışanları Biriktirme Yardımlaşma Sandığı Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Hüseyin Kara, Kooperatifin Beytepe kampüsü satış kantinleri ve muhasebe bürosunda yapılan aramada Aziz Nesin ve Nazım Hikmet'in kitaplarının bir kadın polis tarafından "yasak yayın" ilan edildiğini ve bu nedenle sandık başkanının 6 saat süreyle gözaltında tutulduğunu bildirdi.

Yardımlaşma Sandığı'nın Genel Kurulu'na

(Devamı 7. Sayfada)

OLAYLAR GÜNLÜĞÜ

12 OCAK 1980	13 OCAK 1980
Saat: 12.00	Saat: 12.00

3 ÖLÜ, 8 YARALI 5 PATLAMA

(HABERİ 5. SAYFADA)

SELAM OLSUN

BÜLENT ÖZÜKAN

Kağıt sorunu ve basının suratı

Geçtiğimiz hafta basının karşılaştığı kağıt bunalımını çeşitli gazetelerden okudunuz. Bu bunalımdan nasibini alan Demokrat, üç gün dörder sayfa basılmak zorunda kaldı.

Kağıt sıkıntısı nedeniyle bazı gazetelerin iktidara saldırdığını, bazılarının ise "düşünce özgürlüğünden, basına baskı uygulanamayacağından, basının saygınlığından" dem vurduklarını okuduk.

Türkiye'de kağıt, özellikle gazete kağıdı tekeli devlete aittir. Yani, gazete kağıdını, yalnız devlet üretir veya dışalımını yapar. Sütunlarında devlet sektörüne sürekli karşı çıkan gazetelerimiz ise her nedense bu tekele karşı çıkmazlar.

Neden mi?

Parlamentarizmin kuvvetler ayrılığı teorisine göre bakanlar kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Yargı Organlarından sonra Türkiye'nin dördüncü kuvveti olan basınımız, düzenin kendisine verdiği bu kuvvet imtiyazından yararlanarak devlet tarafından beslenmektedir ve bu nedenle kağıtta devlet tekeline karşı çıkmamaktadır.

Nasıl mı?

SEKA hurda ve iade kağıtların kendi fabrikalarına dönüşünü sağlayamadığından, devlet, aynı zamanda özel sektörün karton ve lüks kağıt fabrikalarını da beslemektedir.

Bir yandan mazotsuzluk, bir yandan ham madde teminin deki beceriksizlik kağıt üretimini düşürürken alanın da, satanın da razı olduğu bu düzene sorumlu aramak yanlış olur. SEKA fabrikalarında 1974'den bu yana üretim artışı gerçekleştirilememiştir. 1974'den bu yana hem Demirel hem de Ecevit üçer defa başbakan olmuşlardır. Eğer sorumlu aranıyorsa ikisine de en az üçer defa "selam söylemek" gerekir.

Şimdi de Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar'ın 8 Ocak Salı günü TRT'nin 13.00 ana haber bültenindeki kağıt sorununa ilişkin açıklamasına bir göz atalım.

Devletin gazete kağıdındaki subvansiyonu 1979 yılında üçbüçuk milyar lirayı bulmuştur ve devlet tonunu elli bin liraya ithal ettiği bobin kağıtları, tonunu yaklaşık 9.000 lira fiyatla gazetelere satmaktadır.

SEKA yetkililerinden öğrendiğimize göre yerli üretim gazete kağıdının tonu da yaklaşık 33.000 liraya mal olmaktadır.

-Söyleyin bakalım, böyle devlet tekeline kim karşı çıkabilir?

-Uçbuçuk milyar kimin cebinde?

-Gazete kağıdının yüzde doksan beşini gazeteler tüketir ve bu tüketimde beş büyük gazetenin yüzde doksan payı vardır. Basit bir aritmetik hesabıyla devletin emekçi halktan topladığı vergilerle subvanse ettiği üçbuçuk milyar liranın iki buçuk-üç milyar lirası beş büyük gazeteye devlet yardımı sayılabilir. Ancak teslim etmek gerekir ki bunlardan birisinin kaderi CHP ile özdeş olduğundan devlet yardımını şimdilerde avucunu yalayarak seyretmektedir.

Düzeni savunmadaki işbirlikleri nedeniyle basınımızın devletten gördüğü yardım bu kadarla da kalmamaktadır.

14-16 sayfalı günlük bir gazatenin kağıdı yüzon - yüz yirmi gramdır. SEKA'dan alış fıyatı yüz beş kuruştur. Satılmayan gazetelerin kiloyla sabit bir fiyattan SEKA'ya satışı yönetmelik gereği zorunludur. Ancak bizim özgürlükçü ve saygıdeğer basınımız her nedense yönetmeliği ve de üstüne üstlük yasayı çiğneyerek satamadığı günlük gazeteleri yüzde yüz kâr ederek kese kâğıdı yapılmak üzere piyasaya verir.

Özgürlükçü ve saygıdeğer basınımızın kağıt vurgununun bu kadarla bittiğini sanmayın. İşte bu köşede yazıyorum, büyük gazetelerin SEKA'dan 9.000 liraya aldıkları bobin kağıtların tabakalara bölünerek karaborsada -hem de yayın evlerine- kırk elli bin liradan satıldığı iddia edilmektedir.

Özgürlükçü ve saygı değer basınımız, karaborsayı gizli de yapmamaktadır.

-Pekiii... bütün bunları niye yazdım?

-Devleti kurtarmak, düzeni iyileştirmek için mi?

-Yoooo...

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

14 OCAK

1965 - BANK-İŞ GREVLERİ

Bank-İş'in Türk Ticaret Bankası'nın İzmir ve Kayseri Şubelerinde gerçekleştirdiği grevlerden sonra bugün de İstanbul, Ankara ve Mersin de greve gitti.

1970 — İTÜ'DE BOYKOT

Yürürlüğe giren yeni yönetmeliğin değiştirilmesini isteyen İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı yedi fakültede okuyan 9000 öğrenci dersleri boykot etti.

1978 — KÜTAHYA AZOT'TA DİRENİŞ

Kütahya Azot Sanayinde çalışan 3000 işçi maaşlarının ödenmemesi üzerine direnişe geçti. İşçiler 8 ünitede üretimi yavaşlatırken durumu protesto için müdür muavinleriyle şeflerin odasını işgal ettiler.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Öğretmenleri susturamazsınız

Demirel Hükümeti tarafından yurt çapında tüm devrimci-demokrat öğretmenlere karşı korkunç bir yıldırma kampanyası sürdürülüyor. Düzenin sahipleri "Ali Kıran başkesen" kesildiler tepemizde. Akıllarına estiği gibi her türlü yöntemi kullanarak, hür türlü olanaklarını seferber ederek, eğitim emekçilerinin güzelden, doğrudan, halktan yana o yürekli, aydınlık sesini kanlı elleriyle boğmaya çalışıyorlar.

Vali ve Kaymakanlar, daha şimdiden gruplar halinde sürgün listeleri düzenlemeye başladılar. Kış ortasında öğretmenler hallaç pamuğu gibi atılıyor.

Amacınız öğretmenleri yıldırmak, sindirmek ve teslim almaksa, hemen belirtelim ki buna gücünüz yetmeyecek. Çünkü şimdiye kadar hep aynı yöntemlerle saldırdınız, ama hep yenildiniz.

Diğer halk güçleri gibi öğretmenler de toplumun ileriye dönük gelişen yanını oluşturuyorlar. Yeniyi temsil ediyorlar. Siz öğretmen düşmanları ise toplumun eriyen çürüyen yanını temsil ediyorsunuz. Tarihin hiçbir döneminde çürümenin ve yok olmanın yenileşmeyi ve gelişmeyi bastırdığı görülmemiştir.

Bugün halk sahip çıkıyor öğretmenlerine. Öğrencileri sahip çıkıyor. Halk bağrına basıyor, savunuyor öğretmenlerini. Açığa alınan öğretmenlerin yerine gönderilen MHP'e "vekil öğretmenleri" halk okullardan kovuyor, gerçek öğretmenlerini istiyor.

Devrimci-demokratik öğretim hareketi susturulamayacaktır. Ve daha şimdiden başlamıştır yardımlaşma. Tüm İlerici, demokrat ve devrimci öğretmenler, açığa alınan arkadaşları için yardım toplamakta ve ve onları kararlıca desteklemektedirler. TÖB-DER'lileri açığa alarak yıldıramayacaksınız. Açlığın ve yoksuluğun devrimci düşünceleri silip attığı tarihin hiçbir döneminde görülmemiştir.

Halkıyla gülüp, halkıyla coşan, halkıyla bütünleşen öğretmenleri susturamazsınız. Teslim olamazsınız. Çünkü tüm bir emekçi halkı teslim alamaya gücünüz yetmez. Öğretmenlerde emekçi halkın bir parçasıdır, halktır. Çabanız boşa. Öğretmenler faşizme asla teslim olmayacaktır.

İSTANBUL'DAN BİR ÖĞRETMEN

Neredesin Süleyman Bey?

Aynaların dili olsa söylese, Süleyman beyin neşesi neden böyle kaçıverdi? Allah için diyiverelim, bizim gibiler bile, "bu adamın bir bildiği var" diyorduk. Meğerse adamın bildiği filan yokmuş. İşte malı ortada: Hani kuyruklar kalkacaktı? Mallar kayboldu. Benzin yok Mazot yok.. Yağ yok... Şeker yok.. Yok oğlu yok. Hani fileler doluverecekti, tencereler kaynayacaktı Süleyman ağam... Nerede? Kaynayan tencere için tüp gaz lazım. O da yok...!

Vay ki vay. Meğersem Ecevit'e fazla kızıveren Süleyman ağam, Ecevit'in kör topal iktidarından da beter etti bizi. Hadi Ecevit'in ayak bağı neyim vardı. Ya Süleyman ağam, sen ki tek başına hükümet olmuşun, var mı bahanen? Neymiş gemi petrol getirirmiş de, yolu 45 günmüş? Vay bubam vay? Bunu yeni mi öğrendin? Yollara dökülüp de "Yaktı memleketi Ecevit, ben iki günde bu işi bitircem" diyen nerdesin şimdi?

R.E.Öğretmen.

Cezaevlerindeki baskılar artmaktadır

Egemen güçlerin emekçi halkımız üzerindeki baskısı cezaevlerinde de gittikçe yoğunlaşarak devam etmekte, cezaevine düşen insanlar birer "Sessiz köle" haline getirilmek istenmektedir.

Burjuvazinin "Lüks Otel" diye adlandırdığı Sağmalcılar Kapalı Cezaevinde de ilericilerin, demokratların, devrimcilerin kısacası yüreği emekçi halktan yana çarpan tüm anti-faşist insanların üzerindeki idare baskısı giderek artmaktadır. Tevkif olup, henüz cezaevine adımını yeni atmış olan insanları bir araya toplayıp tehditler, küfürler savuran cezaevi idaresi, cezaevinde siyaset yapacakların ağır şekilde cezalandırılacaklarını, en ufak isteklere tahammüllerinin olmadığını ve eğer istekte bulunan olursa da başlarının ezileceğinin(!) bilinmesini pervasızca söylemektedir. Sözüm ona, mahkuma hizmet etmekle görevlendirilmiş olan gardiyanlar ise özellikle faşistlerle, işbirliğinde olanlar- mahkuma her fırsatta eziyet etmekte, hücreye düşenlere türlü işkenceler yapmaktadırlar.

Cezaevi idaresinin bu baskısı geçen yıl bir ziyaret günü elleri ni kollarını sallayarak kaçan onüç faşistin, firar olayından sonra yoğunlaşmaya başlamıştır. Onüç faşistin kaçışı bahane edilerek koğuş kapıları kapatılarak koridorlara çıkışlar yasaklanmış, ziyaret günleri ve görüş saatleri kısıtlanmış, içeriye tomar tomar gerici yayınlar girdiği halde, piyasada serbest olan sol yayınlar içeriye sokulmaz olmuştur. Cezaevi idaresi, devrimci ve yurtsevrelerle, halk düşmanı faşistleri aynı koğuşlarda yatmaya zorlamaktadır. Mahkumların ufakda olsa haklı taleplerine şiddetle karşı çıkılmakta, küçük çaplı kavgalar bahane edilerek, insanlar farelerin cirit attığı hücrelere atılmakta, değişik cezaevlerine sürgünler yapılmaktadır.

Bunların yanısıra, cezaevindeki yemekler pis ve yenmez haldedir. Cezaevinde mevcut olan hamam ve spor salonu çalıştırılmamaktadır. Sağlık hizmetleri yok denecek kadar azdır. Hastalanan bir insan kendi yalnızlığına ve ölüme terk edilmektedir. Hastahanede tedavi talep edildiğinde cezaevinin doktoru: "Gidin, yatağınızda geberin" diyecek kadar canavarlaşmıştır. Yine cezaevinin kalorifer tesisatı olmasına rağmen kaloriferler yakılmamakta, insanlara insanca yaşamak, insanca yaşamayı talep etmek yasaktır.

Evet, bugün yaşanmakta olan sömürü ve zulüm düzeni Sağmalcılar Cezaevi'nde de kendini tüm çıplaklığıyla göstermektedir. Fakat bilinmelidir ki, emekçi halkımızın dışarda sürdürmüş olduğu kurtuluş mücadelesi, burada da sürmektedir ve sürecektir. Ne yapılan haksızlıklar, ne de katmerleştirilerek, uygulanan baskılar, bizi haklı ve onurlu mücadelemizden döndüremeyecektir.

SAĞMALCILAR K.CEZAEVİ'NDEN DEVRİMCİ HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULAR.

Altındağ Köyünden Demokrat'a

Türkiye büyük bir hızla çalkantılı ve karanlık bir dönemin içine sürüklenmektedir. Geçenlerde Maraş katliamı tüm yurt genelindeki okullarda, iş yerlerinde ve her yerde protesto edildi.

Bu faşist katliamın protestosu egemen sınıflar tarafından engellenmeye çalışıldı.

Buna bir avuç kişi tarafından yapıldığı imajı verilmeye çalışıldı. Bunda burjuva basını önemli rol oynadı. Öte yandan son günlerde faşistler saldırılarını yoğunlaştırdılar. Köyümüzde bir yurtsever Hasan Ceylan katledildi.

— Biz Altındağ Köyü yurtseverleri olarak, baskıların emekçileri yıldıramayacağını söylüyoruz ve buna ekliyoruz.

Altındağ köyünden Bir Grup Yurtsever

YARADANA SIĞINIP

ADAK

Can YÜCEL

Halkımızı kalkındırdık, kalkındıracağız diye oturup kalkanlara, halka kendimizi adadık diye mangalda kül değil, mangalı da külle savurup giden adamlara adadık Bertolt Brecht'in RIZA BABINDA ÖĞRETİCİ BADEM OYUNU'nun bu parçasını....

KORONUN ÖNDERİ KALABALIĞA,
Seyredin de şu palyaço numarasını.
Kollar mıymış, bakın, insan insanı!

Üç sirk palyaçosu sekinin üstüne tırmanır. Bunlardan biri, Mr. Smith dedikleri, dev yapılıdır. Bağıra bağıra konuşurlar.

BİRİNCİ. Harika bir akşam, değil mi, Mr. Smith?
İKİNCİ. Sizce de öyle mi, Mr Smith?
SMITH. Bence.... hiç de harika değil.
BİRİNCİ. Oturmaz mısınız, Mr. Smith?
İKİNCİ. Şu sandalyeye buyrun, Mr. Smith... Ya evet, ya hayır, bişey söyleyin, canım!
BİRİNCİ. Görmüyor musun, mehtabı seyretmek istiyor Mr. Smith!
İKİNCİ. Pekiy ama, sen niye rahatsız edip duruyorsun Mr. Smith'i? Götüne gireceksin adamın nerdeyse!
BİRİNCİ Mr. Smith öylę güçlü ki, götünden ayrılamıyorum onun.
İKİNCİ. Ben de.
BİRİNCİ. Söyle de Mr. Smith'e, otursun bizimle!
SİMİTH. Pis bir gün!
BİRİNCİ. Herşeyi derdetmeyin, Mr. Smith, kendinize!
SMİTH. Derdetm'eyim de n'apayım

Aralık.

SMİTH. Yüzümün rengi nasıl?
BİRİNCİ. gülpembe, Herzamanki gibi gülpembe.
SMİTH. İyi. Benzin solukmuş gibi geldi bana...
BİRİNCİ. Tuhaf şey! demek benziniz solukmuş gibi geldi size.... Aa, durun ama!... Siz söyleyince, benim de dikkatimi çekti, sahiden öyle...... Tüh, tüh, tüh!... Sapsarı benziniz!
İKİNCİ. Sizin yerinizde olsam, Mr. Smith, oturur, dinlenirdim biraz. Kül gibi renginiz...
SMİTH. Oturmak istemiyorum bugün.
BİRİNCİ. Kim size oturun diyor ki zaten! Ayakta durun tabii!
SMİTH. Pekiy ama, nerden icab etti, niye ayakta durun diyorsunuz bana?
BİRİNCİ İKİNCİYE. Bugün oturması doğru değil Mr. Smith'in. Çünki oturdu mu bikez, kalkamaz belki bidaha ayağa.
SMİTH. Ayyy!
BİRİNCİ. Bak, kendi de farkediyor artık!... Mr. Smith ayakta dursun daha iyi!...
SMİTH. Yahu, galiba sol ayağım azıcık acıyor benim.
BİRİNCİ. Çok mu acıyor?
SMİTH *acı içinde.* Ne?
BİRİNCİ. Çok mu acıyor, dedim.
SMİTH. Çok acıyor ya!
İKİNCİ. Ayakta durmaktan oluyor.
SMİTH. Doğru... Oturayım mı dersiniz yoksa?
BİRİNCİ. Yo, yo! Sakın oturmayın, Mr. Smith!
İKİNCİ. Sol ayağınız acıyorsa, bitek çaresi var bunun: Uçuracağız sol ayağınızı!
BİRİNCİ. Hem de birayak önce!
SMİTH. Ne di'yim bilmem ki... Madem siz gerekli görüyorsunuz....
İKİNCİ. Gerekli de söz mü!

Sol ayağını testereyle keserler.

SMİTH. Bir baston yok mu?

(Devamı 7. Sayfada)

FORUM

DGM SORUŞTURMASI

HALKEVLERİ GENEL BAŞKANI ve TABİİ SENATÖR AHMET YILDIZ:

"İktidarın güdümünde bulunacak mahkemeler kurulmak istenmektedir"

Halkevleri Genel Başkanı ve Tabii Senatör Ahmet Yıldız Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin sorularımızı bir bütünlük içinde yanıtladı. DGM'lerin "Şiddet olaylarını" önleyeceğine inanmadığını belirten Yıldız, bu mahkemelerin kurulmasındaki amacın siyasal ve ideolojik olduğunu söyledi.

Atatürk'ün, "özgürlüklerden doğacak sakıncaları da ancak özgürlük önler" şeklindeki sözünü hatırlatan Yıldız, "Demokrasiyi yaşatmak gerekçesi ile özgürlükleri kısıtlamak ve hatta yok etmeyi amaçlayanlardan başka türlü bir davranış" beklenemeyeceğini belirtti. Yıldız'ın DGM'lere ilişkin görüşleri şöyle:

DGM'lerin "şiddet olaylarını önleyeceği" savına, sahiplerinin bile inandığını sanmıyorum. Gerçekte ise, demokrasi ile bağdaşamaz nitelikte olan bu organlar" yürürlükte iken de böyle bir sonuç alamayacakları görülmüştür.

Şiddet olaylarının nedenlerine konan yanlış tanımlamalar ve çağımıza ters düşen sistemlerle öğretilere yaşam hakkı kazandırma tutkusundan kaynaklanan bu görüşün sahipleri, Ceza Yasamızın 125, 141, 142, 146, 149, 150, 163, 168. maddelerini bile yeter bulmamaktadırlar. Ancak özgürlük ortamında yaşayabilecek bir sistem olan demokrasiyi koruma gerekçesi ile, özgürlükleri kısıtlamak ve hatta yok etmek isteyenlerden başka türlü bir davranış beklenemez elbette. Bunlar, "özgürlüklerden doğacak sakıncaları da ancak özgürlük önler' diyen Atatürk'ten yana olduklarını bile söyleyegelmektedirler.

DGM'lerin kurulmasında güdülen amaç siyasal ve hatta ideolojiktir. Kurulu düzeni ve dışa bağımlı kapitalizmi değiştirmeye yönelik eylemleri yargılatmak bunun için de düzenden yana olan iktidarların güdümünde bulunacak mahkemeler kurulmak istenmektedir.

DGM'lerin kurulmaları büyük ölçüde, CHP'nin tutumuna bağlıdır. Anayasa'da bir takım değişiklikler yaparak, yargı bağımsızlığı, yargı güvencesi ve doğal yargı ilkelerine uyulmuş görüntüsü verilerek, çıkarılmalarına çalışılacaktır.

DGM'lerin uygulamaları ileri sürülen savların tersine, sonuç vermişlerdir bence.

Suçlanan bir meclise çeşitli baskılar yapılarak zorla Anayasa'ya yamalanan ve Anayasa'nın halk oyuyla onaylanan temel felsefesine ve 32. maddesine açıkça aykırı düşen bir maddeye dayanan böylesi bir yargısal "ur"un olumlu bir sonuç vermesi beklenemez.

Anayasa'nın kuvvetler ayrılığı, yargı bağımsızlığı, yargıç güvencesi, doğal yargı, yargı bütünlüğü, hukukun üstünlüğü ve kısacası hukuk devleti ilkelerine tümden aykırı düşecek bir organa karşı çıkmak doğaldır

Geçmiş nitelikleri ve uygulamalarında görülen kötü sonuçlar gözönünde bulundurulursa "yargıçlarını hükümetin atayacağı, beğenmediği avukatı susturacak hatta tutuklayacak, istenmezse kapatılacak, bunun için Yargıtay'da ayrı bir daire kurulacak, kararları da öbür organlarınkinden üstün sayılacak ve yalnız sola bakacak, sağa da selam çakacak" bir organa mahkeme denemeyeceği yargısını paylaşmayacak herhangi bir kimsenin sağlıklı bir demokrasi anlayışı olamaz. Nitekim, DGM'lerde görev alanlardan da bu görüşümüzü açıkça doğrulayanlar az değildir.

Bu tür mahkemeler ancak tek partili rejimlerde ve ideolojik amaçla kurulup işleyebilirler.

Statünün verdiği olanaklar ve onun gerekleri uyarınca karşı çıkmaya çalışacağım. Aksi takdirde, 27 Mayıs Devriminin ve onun ürünü olan Anayasa'nın amaçlarına aykırı davranma suçunu işlemiş olurum.

TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ BAŞKANI M.ALİ AKALIN

"DGM'ler faşist yönetimlerin mahkemesidir"

DGM'lerin yeniden gündeme getirilmesi ve bu tür baskı yasalarının meclislerden geçmesi için baskıların yoğunlaşması üzerine konuyla ilgili olarak Ziraatçılar Derneği Başkanı M.Ali Akalın'ın da görüşlerini aldık.

Akalın, DGM'lerin çıkarılma amacını şöyle özetledi:

"Mevcut sömürü ve soygun düzenini temelden sarsmaya başlayan halk muhalefetini ezmek ve kârlarına yeni kârlar katabilecekleri bir ortamı yaratmak isteğine yöneliktir"

DGM'lerin faşist yönetimlerin mahkemeleri olduğunu belirten Ziraatçılar Derneği Başkanı Akalın DGM'ler konusundaki görüşlerini şöyle açıkladı:

DEMOKRAT:

DGM'ler yeniden gündeme geldi. Başbakan Demirel, "DGM"lerle şiddet olaylarının önleneceği" görüşünü savunuyor. Ve bu konuda kamuoyu oluşturuyor. DGM'lerin kurulmasının amacı sizce gerçekten neye yöneliktir?

TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ:

DGM ve diğer baskı yasalarının çıkarılmak istenmesinin bizce gerçek amacı ülkemiz yönetimin de bulunan hakim ittifakın, bunalımlarının yükünü: işçiye, yoksul ve az topraklı köylüye ve dar gelirli memurlara daha fazla yükleyebilmek, bu sömürü ve soygun düzenlerine karşı gelişen ve mevcut sömürü düzenini temelden sarsmaya başlayan halk muhalefetini ezmeye, sindirmeye ve yok etmeye yöneliktir.

Dikkat edilirse DGM ve baskı yasaları, ülkemiz yönetiminde bulunan hakim ittifakın bunalımlarının derinleştiği, çıkmaza girdiği ve sömürü, soygun düzenlerine karşı halk muhalefetinin geniş boyutlar kazandığı zamanlarda gündeme gelmektedir. Bilindiği üzere Türkiye başlangıçta emperyalizme bağımlı yukarıdan aşağı çarpık bir kapitalistleşme sürecine girmiştir. Ülkemizin gelişmesinin iç dinamiğinde emperyalist müdahale olduğundan, emperyalizme bağımlı tekelci burjuvazi yalnız başına yönetimde söz sahibi olamamış ülkedeki diğer prekapitalist unsurlarla (büyük toprak ağaları ve tefeci tüccarlarla) zorunlu ve çelişkili bir ittifak yapmak zorunda kalmıştır. Böylesi bir yapılanma ülkenin ekonomik ve politik olarak emperyalizme sürekli bağımlılığını getirmiştir. Emperyalizme bağımlı tüketime yönelik montaj sanayi ise bağımlılığın ve sömürünün gün geçtikçe artmasını gündemde tutmuştur. Bu yapılanmanın doğal sonucu olarak egemen sınıflar kısa aralıklarla devalüasyonlar ve zamlar yaparak, emekçi halkı pahalılığın, açlığın ve işsizliğin kucağına itmiştir. Halkın alacağı tüketim mallarının fiyatları akşamdan sabaha artarken halkın ürettiği ürünlere yok pahasına el konması, işçilerin, memurların ücretlerinin dondurulması, yıllardır toprak vereceğim diye diye topraksız ve az topraklı köylüyle adeta dalga geçilmesi, emekçi halkın düzene olan muhalefetinin her geçen gün çığ gibi büyümesini getirmiştir.

Gelişen halk muhalefeti karşısında egemen güçlerin emekçi halka sus payı verecek güçleri ve tahammüller olmadığından, mevcut sömürü ve soygun düzenlerinin devamı için BASKI VE TERÖR YÖNETİMİNİ ESAS, nisbi hak ve özgürlükleri tali tutmaktadırlar. DGM ve baskı yasalarının çıkarılması: MEVCUT SÖMÜRÜ VE SOYGUN DÜZENİNİN TEMELDEN SARSMAYA BAŞLAYAN HALK MUHALEFETİNİ EZMEK VE KÂRLARINA YENİ KARLAR KATABİLECEKLERİ BİR ORTAMI YARATMAK İSTEĞİNE YÖNELİKTİR.

DEMOKRAT:

DGM'lerin kurulma şansı nedir? Kurulursa uygulamadaki başarı şansı ne olur?

TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ:

DGM'lerin kurulma şansı parlamento aritmetiğine bakılırsa vardır. Sağ partileri bir yana bırakırsak, DGM'lere karşı çıkabileceği düşünülen CHP de gerek iktidarda olduğu dönemlerdeki sağ politikaları, gerekse şu andaki konumuyla gittikçe sağa kaymaktadır. Bu günlerde baskı yasalarının çıkarılmasında MC ile gönül ve fikir birliği yaparak baskı yasalarına kabul oyu veren ve partisinden Baskı Yasalarına karşı çıkan 12 sol kanat parlamenterlerini disiplin kuruluna veren CHP'nin DGM'lere oy verebileceği kanısındayız. Ama halk güçlerinin kararlı mücadelesi bu konuda belirleyici olacaktır. Tepki cılız olursa DGM'ler çıkar. Eğer halk güçlerinin mücadelesi yüksek boyutlarda ve kararlı olursa egemen güçler gerilemek zorunda kalacaktır.

Kurulursa uygulamada ki başarısına gelince; iyiye, güzele, doğruya, kardeşliğe, özgürlüğe giden yolu Şah'lar, Somoza'lar bile yıllar süren acımasız faşist baskılarıyla engelleyememiştir. DGM'lerde Türkiye'deki özgürlüğe giden yolu engelleyemeyecek ve başarısız olacaktır.

DEMOKRAT:

DGM yasası karşısında tavrınız ne olacaktır?

Destekliyorsanız: Nasıl bir destek, karşı çıkıyorsanız nasıl bir karşı çıkış biçimi düşünüyorsunuz? Doğal hakim ilkesinin olmadığı böyle mahkemeler hangi yönetimin mahkemeleridir?

TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ:

DGM'ye elbette ki Tüm Demokratik kitle örgütleri gibi TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ olarak bizler de karşıyız. Ama karşı çıkış biçimi konusunda şu anda kesin birşey söylememekle birlikte, nasıl ki Demirel çıkarmak için kamuoyu oluşturuyorsa bizler de tüm demokratik kitle örgütleriyle, sendikalarla birlikte çıkmaması doğrultusunda kamuoyu oluşturacağız ve somut koşulların gerektirdiği mücadele biçimlerini geliştireceğiz.

DGM'ler açıktır ki, demokratik tüm hak ve özgürlüklerin askıya alındığı baskı ve terör yönetimlerinin, faşist yönetimlerin mahkemesidir.

TBP Genel Başkanı Antakya'daki mezhep kışkırtmalarına dikkati çekti

Timisi: Antakya'da sorun Alevi-Sünni değil, emek-sermaye çatışmasıdır

● "ANTAKYA'DAKİ KIVILCIM YANGINA DÖNÜŞEBİLİR. TÜM SORUMLULARI GÖREVE ÇAĞIRIYORUM."

Timisi, tüm yurtsever devrimci güçleri, ikinci bir K. Maraş katliamı denemesine karşı uyardı.

HABER MERKEZİ

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi, basına yaptığı bir açıklamada, Antakya'da yıllardır iç içe yaşayan Alevi ve Sünnilerin arasındaki mezhep farklılaşmalarının körüklenmesinin faşizmin bir oyunu olduğunu söyleyerek, sorunun sınıfsal olduğunu belirtti.

Timisi, açıklamasında, terörün özellikle Antakya'yı seçmiş olmasının bir rastlantı olmadığını, burada mevcut olan mezhep farklılaşmalarının körüklenmek istendiğini açıklayarak, faşistlerin Antakya'da yeni bir Maraş yaratmak istediklerini söyledi. Timisi ayrıca şunları dedi:

"İnanıyoruz ki, yurtsever, devrimci Antakya halkı bu çirkin oyuna gelmeyecek, baş çelişkinin sınıfsal olduğunu idrak ederek, faşizmi insancıl yollardan yok edecektir.

"Sorun Alevi-Sünni ayrışması değil, emek-sermaye çatışmasıdır."

16 sendikanın 6287 üyesi grev yapıyor

HABER MERKEZİ

Türkiye düzeyinde, çeşitli işkollarında kurulu 16 sendikaya üye 6287 işçi, 78 işyerinde grev yapıyor.

Grevlerini yürüten 16 sendikadan 10'u Türk-İş'e, 8'i DİSK'e, 3'ü MİSK'e, biri Sosyal Demokrat-İş Konfederasyonu'na bağlı, 8'i ise bağımsızdır.

Grev yapan işçilerden, bağımsız sendikalara üye 1824'ü 19 işyerinde, DİSK'e üye 2419'u 36 işyerinde, MİSK'e üye 1859'u 13 işyerinde grev yapmakta, Sosyal Demokrat-İş Konfederasyonu'na bağlı Türkiye Şoförler Sendikası ise, toplam 67 işçinin çalıştığı 7 Kömür Dağıtım şirketinde grev yapmaktadır.

Türkiye düzeyinde en fazla grev yapan sendika DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası. OLEYİS'in 870 işçinin çalıştığı 11 işyerinde grev uyguladığı bildirildi.

Bu konuda OLEYİS'i, yine DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, 6 belediyede, 510 işçiyle sürdürdüğü grevle izlemektedir.

Grevden geçen süre ve ilan işçi sayısı açısından birinci sırayı, 944 işçinin çalıştığı sançak Tül Fabrikasında 990 gündür sürdürdüğü grevle TÜRK-İŞ bağlı Teksif sendikası almaktadır.

İşçiler tüm baskılara karşı çıkıyor...

İşten atmalar yoğunlaşıyor

Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu bunalım derinleşirken yurdun dört bir yanında, resmi, özel çeşitli işletmelerde işten atmalar gün geçtikçe yoğunlaşıyor.

DURAN OFSET'TE İŞVEREN 19 İŞÇİNİN İŞİNE SON VERDİ.

İstanbul Duran Ofset işvereni, İş Yasası'nın 13. maddesini uygulayarak, 19 işçinin işine son verdi. İşten çıkarılan işçiler, işverenin bu uygulamasına karşı çıkarak, bankaya yatırılan kıdem tazminatlarını almadılar ve direnişe geçtiler.

DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Duran Ofset işyerinde ilk toplu iş sözleşmesi nisan 78'de bağıtlanmış, işçiler bu toplu iş sözleşmesi ile birinci yıl için 65.- TL, ikinci yıl için de 75.- TL. zam almışlardı.

İşçiler, toplu iş sözleşmesinin bağıtlanmasını izleyen bir yıllık süre içinde, yaşam pahalılığının büyük oranlarda artışını ileri sürerek, Duran Ofset İşverenini ara sözleşmeye zorladılar. İşverenin karşı koymasına karşın, işçiler bir ara sözleşme ile 80.- TL'lik bir zammı almayı başarırlar.

Ara sözleşme protokolünün bağıtlanmasının hemen ardından, Duran Ofset işvereni genellikle önder işçilerden oluşan 19 kişilik bir grubun işine İş Yasası'nın 13. maddesini uygulayarak son verdi. İşten çıkarılan işçiler, işverenin bu kararını dinlemeyerek, direnişe geçtiler. Çalışan işçiler de işten çıkarılan arkadaşlarının direnişini destekleyerek, iş bırakımına gittiler. İşten çıkarılan işçiler, 7 ocak 1979 günü işyerinin önüne işvereni protesto eden bir pankart asarak, "ölüm orucu"na başladılar. Daha ölüm orucu başlayalı bir saat geçmemişti ki, güvenlik kuvvetleri işten çıkarılan işçileri Sultanahmet Alemdar Polis Karakolu'na götürdüler. Adliyeye sevkedilen işçiler serbest bırakıldılar.

Duran Ofset'ten işten atılan işçiler, mücadelelerinin süreceğini, başlattıkları direnişi mutlaka sonuçlandıracaklarını bildiriyorlar.

TARİŞ'TE KIYIM SÜRÜYOR

TARİŞ işyerinde ve bağlı birliklerinde yeni Genel Müdür Hakkı Gürün'ün göreve başlamasından bu yana 131 işçinin işten atıldığı, 53 işçinin de sürüldüğü bildirildi.

Genel Müdür Hakkı Gürün'ün müdürlüklere birer genelge göndererek, 1.10.1979 tarihinden bu yana işe alınan işçilerin kadro fazlalığı nedeniyle işlerine son verilmesini istediği öğrenildi. Bazı müdürlüklerin bu genelgeye karşı çıkarak, yasal olmadığı gerekçesiyle uygulamayacaklarını bildirmeleri üzerine, Hakkı Gürün'ün, "Genelgeyi uygulamayacak müdürlerin yerine, uygulayacak müdürleri getiririm" dediği bildirildi. Genelge tarihinden bugüne kadar ise TARİŞ'e 49 faşist militanın alındığı belirtiliyor.

Geçtiğimiz hafta içinde TARİŞ incir depolarında çalışan 4, tahta kutu işletmesinde çalışan 6, Gıda-İş üyesi işçinin, makine bakım atelyesinde çalışan Maden-İş üyesi 14 işçinin, merkez ve birliklerde çalışan Taper-İş üyesi 83 işçinin ve Tekstil üyesi 24 işçinin işten atıldıkları, merkez ve birliklerde çalışan 53 işçinin de çeşitli yerlere sürüldükleri bildirildi.

YATAĞAN ANADOLU SABUN YAĞ'DAN İŞÇİLER ATILIYOR

Muğla'nın Yatağan ilçesinde kurulu Anadolu Sabun Yağ Sanayii A.Ş'den 6 işçi işten atıldı.

Konuyla ilgili bir açıklamada bulunan DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Ege Bölgesi Temsilcisi Bülent Özyeşilpınar şunları söyledi: "Daha önce Türk-İş'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın yetkili olduğu işyerinde, işçiler DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nda örgütlendiler. Bunun üzerine deneme süresindeki 24 işçi, işveren tarafından işten çıkarıldı. 50 işçi ise izine ayrılmak zorunda bırakıldı."

Bölge Çalışma Müdürlüğü'nden gelen iş müfettişlerinin tutanaklarında, işçilerin sendikal nedenlerle çıkarıldığının belirlendiğini de söyleyen Özyeşilpınar, konuşmasını şöyle sürdürdü: "İşveren Yılmaz Adıgüzel, Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne, atılan işçileri geri alacağını beyan etti. 24.12.1979'da zorlayarak izine ayırdığı işçileri geri çağırarak işbaşı yaptırdı. Buna karşın, 7 ocak 1980'de 6 devrimci işçi, işveren tarafından işten atıldı."

Tez Büro-İş, sendikaları baskılara karşı eyleme çağırdı

● OLAĞANÜSTÜ BAŞKANLAR KURULU KARARINA GÖRE TEZ BÜRO İŞ'İN KENDİ İŞKOLUNDAKİ SENDİKALARLA AÇIK BİR EYLEM PLATFORMU OLUŞTURACAK

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş Sendikası olağanüstü Başkanlar Kurulu, üyelerinin ve işçi sınıfının genel çıkarlarının tehlikede olduğu gerekçesiyle işkollarında kurulu tüm sendikalarla açık bir eylem birliği platformu oluşturulmasını kararlaştırdı.

Tez Büro-İş Genel Başkanı Uğur Batmaz, çalışanları yakından etkileyen sıkıntıların had safhaya ulaşmasının, olağanüstü olarak toplanmalarının nedenini olduğunu açıkladı. Batmaz, "Bazı parababalarının kârlarından fedakârlığı hiç akıllarından getirmeksizin sadece işçi ücretlerinin dondurulması yolundaki fetvaları yüksek sesle kamuoyuna duyurulmak isteniyor" dedi.

8 SENDİKANIN ORTAK AÇIKLAMASI

"Emperyalizm, Türkiye'yi ileri karakol olarak kullanmak istiyor"

Ankara (DEMOKRAT)

8 sendikanın yöneticileri dün yaptıkları ortak açıklamada, İran ve Afganistan'daki gelişmelerden sonra Orta Doğu'da konumunu yitiren emperyalizmin Türkiye'yi dünya halklarına karşı ileri bir karakol olarak kullanmak için planlar yaptığını öne sürdüler.

DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Eyüp Sıhhatli Petkim-İş Sendikası Yürütme Kurulu Üyesi Derviş Serin, Dev Maden-Sen Genel Sekreteri Hacı Kabakulak, Baysen Genel Başkanı Vekili Aybars Güner, TİS'den Yılmaz Cide, Devrimci Toprak-İş Genel Sekreteri Bektaş Avşar, Yeni Ges-İş Mali Sekreteri İbrahim Sera ve Bağımsız Tüm Has-İş Genel Başkan Yardımcısı Alemdar Boy tarafından yapılan ortak açıklamada, yeni bir baskı döneminin hazırlıkları içinde "3. MC'nin" baskı yasalarını gündeme getirirken, bir yandan da muhtıralarla 12 Mart tehditleri yapıldığı, baskı yasaları konusunda AP-CHP işbirliğinin dayatıldığı, sendikaların basıldığı, ve kapatıldığı ancak faşist terörün gittikçe artmasına rağmen saldırıların kaynağı "faşist hareket partisi" ve ÜGD'ye dokunulmadığı kaydedildi. Açıklamada, bu durumdan tek çıkış yolunun "tüm anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-tekel güçlerin eylem ve cephe birliği" olduğu savunuldu.

YSE-İŞ GENEL BAŞKANI: "KÖYİŞLERİ BAKANI, MİSK'E OLAN BORCUNU ÖDÜYOR"

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi olan YSE-İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Karayiğit'in, Köy YSE-İş Sendikası'yla, Toprak İskân Genel Müdürlüğü Tesisleri'nde çalışan 5000 işçi adına toplu iş sözleşmesi imzaladıklarını açıklaması üzerine, bakanın gerçeklere takla attırarak, MİSK'e olan borcunu ödediğini, çünkü bu işyerinde, sadece 801 işçinin çalıştığının Bakanlık yetkililerince ve Bölge Çalışma Müdürlüğü'nce resmi olarak açıklandığını söyledi.

Demokratik örgütler TRT'nin tutumunu kınadı

TRABZON'DA POLİS ZORLA SUÇ YÜKLEME ÇABASINDA

● GENÇLİK ÖRGÜTLERİ SOKAKLARDAN RASTGELE ALINAN DEVRİMCİLERE İŞKENCE YAPILIP SAVCILIĞA ÇIKARILMADAN BIRAKILDIKLARINI İLERİ SÜRDÜLER.

Trabzon (DEMOKRAT)

Geçen hafta Değirmendere semtinde kimliği belirsiz kişilerce öldürülen 2 kişinin katilini bulmak amacıyla polisin sokaklardan devrimcileri rastgele topladığı ve işkence ettiği bildirildi.

Konuyla ilgili olarak ortak bir basın açıklaması yapan Trabzon GENÇ-DER, Trabzon Yüksek Öğrenim Birliği, Fatih Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği, Karadeniz DEV-GENÇ ve YDGD Trabzon şubeleri, "Sokaklardan alınan devrimcilere işkence yapılıp savcılığa çıkarılmadan bırakılıyor" dediler.

Demokratik örgütler yaptıkları basın açıklamasında, TRT'nin tutumunu da protesto ederek, "Abdi İpekçi'nin katiline bile 'katil sanığı' diyen, ama öte yandan henüz mahkemeye bile çıkarılmamış ve gözaltında bulundurulan bir kişiyi katil ilan eden TRT, kendini mahkeme mi sanıyor" dediler. Yasal yollardan TRT'den hesap soracaklarını da belirten örgütler, halen gözaltında bulundurulan GENÇ-DER üyesi Kürşad Işık Mercan'a polisin, "İşkenceyle olayın failliğini kabul ettirmeye çalıştığını" belirttiler.

EDİRNE'DE FAŞİSTLER OTOBÜS TERMİNALİNE SALDIRILAR DÜZENLİYOR

Edirne (DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin başa geçmesiyle birlikte faşist saldırıların Edirne'de giderek yoğunlaştığı bildiriliyor.

Faşistlerce kurtarılmış bölge olarak nitelenen mahallelerden şehirlerarası otobüs terminaline sık sık saldırıların düzenlendiği, EDMMA'ya kaydını yaptırmak üzere diğer bölgelerden gelen öğrencilerin sorguya çekilerek kendinden olmayanları dövdükleri, terminaldeki güvenlik görevlisi polislerin ise saldırılara seyirci kaldığı ve müdahale etmedikleri görüldü.

10 ocak günü 3 devrimci öğretmen, terminalde faşistlerin sopalı saldırısına uğrayarak dövülürken görevli polislerin olayı seyretmekle yetindikleri belirtildi.

Devamsızlık nedeniyle Edirne Eğitim Enstitüsü'nden kayıtları silinen faşistlerin yeniden kayıt hakkı elde ederek kente döndükleri ve terör estirmeye çalıştıkları öğrenildi.

ADANA DSİ 6. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDE İŞÇİLER ARASINDA HUZURSUZLUK BÜYÜYOR

ADANA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Tekges-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Erdinç Kent, basına yaptığı açıklamada, DSİ 6. Bölge Müdürlüğü'nde huzursuzluğun toplu iş sözleşmesi döneminin yaklaşmasıyla, yoğunlaştığını belirtti.

Tekges-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Erdinç Kent, toplu sözleşme döneminin yaklaşmasıyla DSİ 6. Bölge Müdürlüğü'nde huzursuzluğun giderek arttığını, DSİ Genel Müdürlüğü'nün teleks emriyle 6. Bölge Müdürlüğü emrinde sözleşmeli olarak çalışan 500 işçinin sözleşmelerinin yenilenmesinin engellendiğini, bunun da üretimi önemli ölçüde düşürebileceğini söyledi.

DSİ 6. Bölge'de huzursuzluğun, MHP eğilimli sarı Tes-İş Sendikası'ndan kaynaklandığını, belirten Kent, tüm enerji işkolunda yetkili ve örgütlü bulunan Enerji-İş ve Yeni Ges-İş sendikalarını güçbirliğine çağırdı.

TMO BU YIL BEKLENEN HUBUBAT ALIMINI YAPAMAYINCA

Hububatın çoğunu tüccar ve sanayici satınaldı

Toprak Mahsulleri Genel Müdürlüğü'nün 1980 yılında hububat ihracatını durduracağı ve Türkiye için önemli bir döviz girdisi sağlayan buğday dahil, tüm hububat ihracatının özel sektör tarafından yapılacağı bildirildi.

TMO tarafından yapılan hububat alımları üretime rağmen, düşük düzeyde kaldı. TMO, buğday üretiminin ancak onda birini, arpa üretiminin ise kırkbeşte birini satın alabildi. Geri kalan hububat üretimi, satışlarda subvansiyonun kaldırılması ve iç piyasa fiyatlarının yükseleceği söylentileri nedeniyle, sanayici ve tüccarlar tarafından alındı.

1978-1979 döneminde "normal" bir üretim yapılmasına karşın, beklenen düzeyin altında alım yapan TMO, buğday ve arpa dışında şu alımları yaptı' 12.2 ton çavdar, 15 bin ton yulaf, yeşil mercimek 550 bin ton, çeltik 69.1 bin ton, haşhaş kapsülü 11.7 bin ton, soya fasulyesi 15 bin ton, nohut 35.4 bin ton, mısır 7.2 bin ton.

Yurt içi hububat satışları konusunda yapılan tahminler, Ofis tarafından 1980 yılında yapılacak hububat alımlarının yurt içi talep tarafından emileceğini ve ihracatın yapılamayacağını ortaya koyuyor. Yetkililer, bir miktar hububatın arta kalabileceğini, ancak bunun 1981 yılı stokları için zaten elde tutulması gerektiğini vurguluyorlar. Böylelikle, 1979 yılında, 880 bin tonu buğday olmak üzere, ihracı gerçekleştirilen 950 bin ton hububattan sağlanan döviz geliri 1980 yılında elde edilemeyecektir.

GÖSTERGE

Horoz şekeri

Arslan Başer KAFAOĞLU

HEP biliriz. Horoz şekeri, çocukları aldatmak, onların doğruları görmelerini engellemek için ellerine tutuşturulan bir aldatmaca aracıdır. Bu yöntem ve aracı, emperyalist Amerika, savaş sonu aldatmacasını yürütmek amacıyla sık sık kullanmıştır. Son ikili anlaşma da öyle. Bu anlaşma ile 1924'te başlatılan Atatürk ve İnönü tarafından 1950'ye kadar yürütülen —1946'da bir ölçüde yıpratılsa da— ama 1950'de bütünüyle terkolunan, "bloklara girmeme ve bloklar arasında tarafsız kalma" politikasının uydulukla değiştirilen biçimi, 1955'teki "savaş kışkırtıcılığı" dozuyla yeniden ulusal politika haline getiriliyor. Türkiye, "Türklerin komutasında" denilerek ülkenin donanması eline bırakılan bir Alman amiralinin eylemleriyle hiç gereği yokken 1. Dünya Savaşı'na sokulmuştu. Enver Paşa ve Fatin Rüştü ile en yüksek noktasına varan dış güçlere bağlılık politikası şimdi yeniden dış politikamıza egemen oluyor.

Horoz şekeri de tıpkı 1914'te ve 1950'lerde olduğu gibi ordu ve silahlı güçlerimizin, silahlarını ve donatımını çağdaşlaştırmaya gerekli yatırımlar. Bir ülkeye, yabancı silah ve donanım girdi ve o ülkenin savaş güçlerinin tek tip silahı oldu muydu, bunların "daha rasyonel" kullanılması için "öğretici subay ve heyetlerin" gelmesini beklemek de gerek. 1914 ve 1950'lerde böyle olmuştu. Aynı nedenlerin 1980'lerde aynı sonuçları doğurmaması için bir neden bulunmasını ümidederiz. Belki bu "öğretici"ler gözlerden gizlenir, ama gelmemesinin olasılığı pek azdır.

İKİNCİ horoz şekeri, Türkiye'ye ivedi ekonomik yardım verilmesidir. Hemen bir gazete başlığı "Almanya, anlaşmaya pek sevindi ve 230 milyon mark kredi verdi" Arkasından bir yorum, bir gazetede, "Bari bu alışverişte yeterli ödün alabilsek" diye. "Kapitülasyonları, Düyun-u Umumiye'yi, yabancı ekonomik kontrolları kaldırdık" diye övünürdü Atatürk. Her yapıcı fikre karşı Atatürkçülük kalkanını kullananlar nelere sarılıyor?

Bir kez, bir ülkenin "Savaş mı, barış mı? " sorusu karşısında kendi ulusal istemini elinden başkasına vermesinin hiçbir maddi karşılıkla ödenemeyeceğini anlamamız gerek. Atatürkçülük adıyla siyaset ve kalem erbabı olmaya soyunanların bunun dışında bir şeyler söylemeye hakları yoktur. Biz, fetişlerin arkasına sığınan bir yazar değiliz, olmayacağız. Ama insaf edilsin, bir ulusun hangi bedelle olursa olsun, savaş ya da barışta olması hakkını satabileceğine inanılabilir mi? Bunu, bağımsızlığa insanların yaşam hakkına uyulması gereğine aykırı buluruz.

GELEN yardımlar ve krediler de bir şey olsa bari!.. Türkiye eğer kurtulsaydı bu ekonomik bataktan 1975-1977 döneminde aldığı 6 milyar dolarlık dış kredi ile kurtulurdu. Bu üç yılda Türkiye'nin dertleri ve gereksinimleri bugünden de az idi. İçinde bulunduğumuz yılda, Türkiye'nin sıfır kalkınma hızını koruması için en az dört-beş milyar dış yardım ve krediye gereksinimi vardır. Hesap meydanda:

1.5 milyar	Borç faiz ve taksitleri
3.5 milyar	Petrol faturası
1.5 milyar	Akseptans kredileri geri ödemeleri
4.- milyar	Diğer dış alımlar

10.5 milyar dolar. Oysa döviz girdilerimiz, mal mukabili ithalât sözde kredileri, akseptans kredileri, Ecevit hükümetinin sağladığı krediler dahil 5.5-6 milyar doları ancak bulur.

Bu gereksinimin karşısında verilen krediler gerçekten bir horoz şekeridir.

Kısa Kısa...

İZMİR ve çevresinde bulunan 5 işyerinde Türk-İş'in grev kararı aldığı bildirildi. Türk-İş 3. Bölge Temsilcisinden edinilen bilgiye göre, İzmir, Tire, Manisa ve Bayındırca'da bulunan çırçır, kâğıt ve seramik fabrikalarında toplu sözleşme görüşmelerinin yapılabilmesi için fuel-oil sıkıntısının bitmesinin beklendiği, yakıt darlığı nedeniyle, zaten üretim yapılamadığı kaydedildi.

GİRESUN'da bulunan 44 sağlık ocağından 28'inde doktor bulunmadığı vurgulandı. Giresun Sağlık ve Sosyal Yardım Müdür Vekili'nin verdiği bilgilere göre, Giresun Merkez ilçede 5 sağlık ocağı, 3 doktor, Alaçura'da 5 sağlık ocağı 2 doktor, Bulancak'ta 6 sağlık ocağı 4 doktor, Pirazis'de 1 sağlık ocağı 1 doktor,, Espiye'de 4 sağlık ocağı 1 doktor, Eynesil'de 1 sağlık ocağı 1 doktor, Yolağızı'nda 1 sağlık ocağı 1 doktor, Görele'de 6 sağlık ocağı 2 doktor, Kesap'ta 3 sağlık ocağı 1 doktor, Şebinkarahisar'da 4 sağlık ocağı 3 doktor, Tirebolu'da 6 sağlık ocağı 2 doktor, Dereli'de 2 sağlık ocağı 1 doktor bulunuyor.

TRABZON'da otobüs firmaları, akaryakıtın sadece bir firmaya verilmesi ve diğer firmalara verilmemesi üzerine bir açıklama yaparak, "Şehirlerarası taşımacılığı durduracaklarını" bildirdiler. Dokuz otobüs firması yaptığı açıklamada, "Bizler ülkedeki akaryakıt darlığını biliyor ve kabul ediyoruz. Ancak bir bayiye var, diğerlerine yok, böyle olmaz. Bu durumu çok kez gerekli yerlere ilettiğimiz halde üzerinde durulmadı. Amaç bir farmayı popüler duruma getirmek içindir. Adil dağıtım sistemi istiyoruz. Aksi takdirde ulaşımı durduracağız" dediler.

ORDU'da yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte, Sağlık Müdürlüğü çalışanları üzerindeki baskıların artırıldığı, 9 devrimci sağlık memurunun hiçbir gerekçe gösterilmeden doğu illerine sürüldüğü ve pek çok sağlık çalışanının il sınırları içinde görev yerlerinin değiştirilmesi üzerine, çevrede geniş tepkilerin oluştuğu, kaydedildi.

SAMSUN, Gelemen Devlet Üretme Çiftliği'nde üretilen sütün Samsun'da tüketilmesi istendi. Gelemen'de yaz aylarında 2.5 ton, kış aylarında 1.5 ton süt üretilmektedir. Havza Merkez Köyleri Kalkındırma Kooperatifi Başkanı Bilal Çakır, kooperatifin ürettiği sütün, ister özel sektör ve ister kendileri üretmeye devam etsin, Samsun'da tüketilmesini istediklerini belirtti.

ADANA SSK HASTANESİNDE İKİ İŞÇİ GÖZALTINA ALINDI

14 Devrimci Kimya-İş üyesi tutuklandı

HABER MERKEZİ

Yakuplu köyünde kurulu Çuhadaroğlu kimya tesislerinden bir süre önce atılan 14 Devrimci Kimya-İş üyesi halen tutuklu durumda.

Devrimci Kimya-İş Sendikası tarafından bu konuda verilen bilgiye göre, bir süre önce, 53 işçinin çalıştığı fabrikadan işveren, 14 işçinin işine yakıt yokluğunu bahane ederek son vermiş bulunmaktadır. Yapılan açıklamaya göre, gerçek nedenin sendikalaşma olması yüzünden, atılan işçiler fabrikanın kapısından ayrılmaması üzerine, işveren işçilerin, ateş yakma gerekçesiyle, Büyük Çekmece Karakolu tarafından gözaltına alınmasını sağladı.

Ancak ertesi gün jandarma tarafından salıverilen işçiler, daha sonra yeniden, akşam köy kahvelerinde, siyasi bir yönü olmayan, yalnızca köyde, işverene karşı işçinin ve köylünün birlik olmasını isteyen bir bildiri dağıttıkları gerekçesiyle, muhtarın ve başka bir-iki kişinin de muhbirliğiyle gözaltına alındılar ve nezarethanede falakaya yatırıldılar. Köy halkının evleri didik didik arandı, bu arada çeşitli hakaretler edildi.

● Adana (DEMOKRAT)

Kahramanmaraş katliamının yıldönümü nedeniyle DİSK İkinci Bölge Temsilciliği'nce tüm işyerlerinde yasal bir bildiri dağıtıldı. Aynı bildiriyi SSK Hastanesi'nde dağıtan Devrimci Sağlık-İş üyesi Bekir Badil ve Ağil adlı iki işçinin gözaltına alındığı bildirildi. Devrimci Sağlık-İş Sendikası Adana Şube Sekreteri Mehmet Tufan'ın sözkonusu bildirinin işyerinde dağıtılması gerekçe gösterilerek, güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındığı öğrenildi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Takrir-i sükûn

İlhami SOYSAL

Yazının başındaki "Takrir'i sükûn" lâfını okuyan pek çok genç, anlamını çıkaramayacaktır. Bu da ne ki? diye düşünecektir. Ya da, şöyle bir başlığa bakıp, boşver, gene eskilerden söz açan bir yazı deyip, altını okumaya bile gerek görmeden geçecektir.

Geçen geçer, böylesine diyeceğimiz hiçbir şey yok. Ama ne ki? diyeniniz olursa anlamını açıklayalım:

Takrir–i sükûn, Osmanlıca bir deyim olup, sessizlik önergesi demektir.

TARİHİ BİLMEK GEREK

Tarihimiizde, hem de öyle çok gerilerde kalmış değil, yani Cumhuriyet tarihimizin başlarında, ülkemizde bir Takrir–i Sükûn dönemi yaşanmıştır. Yani Takrir-i Sükûn, tarihimizdeki bir döneme adını veren deyimdir.

Yaşı yetmişe ulaşanlar bu dönemi yaşamışlardır, ne mene bir dönem olduğunu bilirler, anısırlar...

Bu dönem, 1925 Şeyh Sait ayaklanmasından sonra yaşanmıştır.

DEMOKRATİK BİR BİÇİMDE

Türkiye'de o zaman, çift partili gibi gözüken, gerçekteyse tek partili olan bir demokrasi denemesi yaşanıyordu. Başbakan CHP'li Fethi Okyar'dı,muhalefetteyse, başında Kâzım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy gibi Ulusal Kurtuluş Savaşı kahramanlarının bulunduğu Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası...

Şeyh Sait ayaklanması üzerine, Başbakanlığa, o dönemdeki adıyla Başvekilliğe Cumhuriyet Halk Fırkasından Fethi Bey yerine İsmet Paşa getirildi ve Meclise verilen bir yasa önerisiyle de, sessizlik dönemi başlatıldı.

İNANMAYACAKSINIZ AMA

Türkiye Büyük Millet Meclisine verilen ve kısa bir görüşmeden sonra da yasalaşan önergenin adı "Takrir–i Sükûn" idi.

O zamanın anlayışı içinde bu öneri son derece demokratik bir biçimde, TBMM üyelerinin büyük bir çoğunluğunun oylarıyla yasallaştı, yürürlüğe girdi.

Her şey biçimine uygundu. Anayasaya aykırı hiçbirşey yoktu. Cumhuriyetimiz gene Cumhuriyet, demokrasimiz gene demokrasiydi. Büyük Millet Meclisi de vardı, Cumhuriyet Halk Fırkası da. Hattâ başlangıçta Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası da duruyordu da sonradan kapatıldı, bazı kişiler de asıldı.

BİR AŞAMADAN BİR AŞAMAYA

Yaşı elliyi bulmuşlar anımsarlar. Türkiye 1925–1945 arasında yaşadığı tek partili bu Takrir–i Sükûn döneminden sonra bir de 1945–1960 iki partili demokrasi denemesi yaşadı. Bu dönemin özellikle 1950–1960 arasına Demokrat Parti dönemi de denir.

Bu Demokrat Parti dönemi de aslında günün anlayışı içinde son derece demokratik bir dönemdi. Cumhuriyetimiz gene Cumhuriyetti, TBMM'miz gene TBMM idi ve üstüne üstlük iktidarda Demokrat Parti, muhalefette de CHP kaya gibi dimdik ayaktaydı. Herşey Anayasamıza bu uygundu. Rejimin adı da demokrasiydi.

BİR BAŞKA AŞAMA

Sonra 27 Mayıs oldu, gene bir takım adamlar asıldı, Demokrat Parti kapatıldı yeni bir Anayasa yapıldı ve Türkiye çoğulcu değil ama çok partili bir demokrasi dönemine girdi.

Yaşı otuz dolaylarında olanlar anımsarlar, derken Türkiye Cumhuriyetimiz gene Cumhuriyet, demokrasimiz gene demokrasi, TBMM'miz gene TBMM, partilerimiz gene partiyken, 12 Mart dönemi diye yeni bir dönem açıldı 1971'de ve 1974'e kadar sürdü. Arada yapılan herşey gene demokrasiye ve Cumhuriyete biçimsel olarak son derece uygundu. TBMM'de parmaklar kalkıyor, yasalar yürürlüğe giriyor ve arada bir takım adamlar asılıyor, TİP gibi, MNP gibi partiler de kapatılıyordu.

GELELİM GÜNÜMÜZE

Şimdi geldik 1980'lere ve demokrasimiz bir kere daha yeni bir aşamaya giriyor.. Bakmayın siz bazılarının şöyle böyle demesine. Herşey usulüne uygun..

Cumhuriyetimiz Cumhuriyet.. Bundan bir kuşkusu olan var mı? Anayasamız var mı? var.. TBMM'miz Senatosu ve Meclisiyle ayakta mı? Ayakta.. Partilerimiz? AP'si, CHP'si, MSP'si, MHP'si ve hatta CGP'si ile DP'si ile NP'si ile parlamentoda temsil edilmiyolar mı? Ediliyorlar.

Yasalar, tartışılarak, oylanarak, parmak kaldırarak ve çoğunluğun oylarıyla çıkıyor mu? Çıkıyor.. Rejimimizin adı demokrasi mi? Demokrasi...

GERÇEKLER İ GÖRMEK GEREK

Demokratik Cumhuriyetimizin parlâmentosu, dilerse Anayasamızı demokratik yollardan değiştirebilir mi? Elbetteki değiştirebilir. Olağanüstü Hal Yasasını çıkarabilir mi? Elbette ki çıkarabilir. Yasalara son derece uygun olarak ülkede yeni bir "sessizlik" dönemi yaratmak kararı alabilir mi? Elbette ki alır.

Hah işte.. Şimdi işin bu noktasında, yahu Türkiye nereye gidiyor? diyenlere söyleyelim:

Türkiyemiz yeni bir "Takrir–i Sükûn" dönemine gidiyor.

YANİ NE? NE OLACAK?

Olacak olan şudur:

Cumhuriyetimiz gene Cumhuriyet kala-

(Devamı 7. Sayfada)

Kayseri'de 200ü aşkın öğretmen açığa alındı

HABER MERKEZİ

Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerine katıldıkları gerekçe gösterilerek açığa alınan öğretmenlerin sayısı her gün biraz daha artarken, siyasal baskılar sonucu ilk ve orta öğretim kurumlarında eğitim felce uğradı. Bu arada öğretmenlerin açığa alınması üzerine yurttaşlar öğretmen ve öğrencilere sahip çıkarak yardım kampanyası açmaya başladılar.

KAYSERİ

Kayseri ve ilçelerinde Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan öğretmen sayısının200 ü aştığı saptandı. Açığa alınan öğretmenler ve aileleri için, çeşitli dernek ve sendikalarca "Yardım kampanyası" açıldığı öğrenildi.

Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan öğretmenlerden bir kısmının Danıştay'a başvurmasını önlemek için engelleme yapıldığı, bu amaçla bazı öğretmenlere valilik tarafından gönderilen ve "Açığa alındıklarını" bildiren yazıların kopyalarının verildiği belirtildi.

SAMSUN

Ladik Akpınar Öğretmen Lisesi süresiz kapatıldı. Yanında polis ve jandarma birlikleri olduğu halde okula gelen Ladik Kaymakamı Ali Özer, okulun süresiz kapatıldığını ve hemen boşaltılması gerektiğini, bu konuda Samsun Valisi'nin kesin emri olduğunu bildirdi.

Okulun boşaltılmasıyla 13–18 yaşlarında olan yaklaşık 650 öğrenci kış günü sokağa bırakıldı. Öğrenildiğine göre, kapatmaya herhangi bir gerekçe gösterilmedi. Ancak kapatma kararının okuldaki ilerici, yurtsever ve devrimci öğretmenlerin sürülmek istenmesi ve öğrencilerin böyle bir uygulamaya karşı gösterecekleri tepkinin şimdiden önlenmesi amacına yönelik olduğu belirtildi.

Kendileriyle görüşebildiğimiz yönetici ve öğretmenler "bu haksız uygulamayı şiddetle kınadıklarını, doğru bildikleri yoldan kendilerini hiçbir zorbalığın döndüremiyeceğini" bildirdiler.

Kapatma kararı çevrede tepkiyle karşılandı. Veliler Öğretmenleri sürmekle hızını alamayan iktidarın, okulları kapatmaya yöneldiğini bildirdiler.

MUĞLA

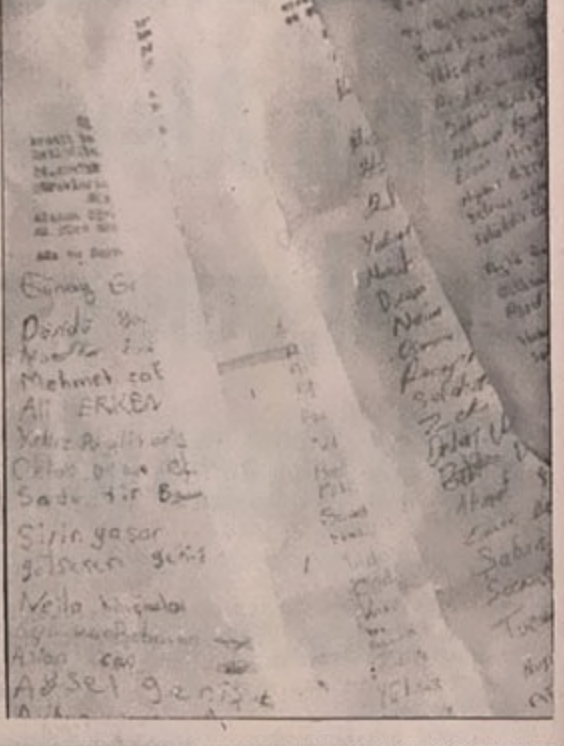
Muğlaya bağlı Milas ilçesinde, Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle Lise'de görevli öğretmenlerden 7'si gözaltına alındı. Gözaltına alınan öğretmenler arasında lise müdürü de bulunuyor.

Faşist katliamı protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan öğretmenlerin Celal Kara (Lise Müdürü), Necati Karaaçay, İlhami Akay, Abdullah Kocabaş, Mehmet Efe, Mehmet Ali Akbay olduğu öğrenildi.

İSTANBUL

Bakırköy Akşam Ticaret Lisesi'nden 3 gün önce polis tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeksizin alınıp götürülen 4 öğrencinin nerede oldukları bilinmiyor. Bakırköy Ticaret Lisesi öğrencileri, cuma akşamı götürülen 4 arkadaşlarının hayatlarından endişe duyduklarını belirttiler.

Alibeyköy Lisesi'nde öğretmenlerin açığa alınmalarını kınayan öğrenciler bir haftadır derslere girmeyerek, boykotu sürdürürken, veliler de bir toplantı düzenledi. Öğrenci ve velilerin katıldığı toplantıda, öğretmenlerin görevlerine iade edilmesi için sonuna kadar kararlı olunduğu vurgulanarak, aralarında bir komite oluşturuldu. Komiteden birkaç kişi Ankara'ya giderek öğretmenlerin iadesi için yetkili mercilere başvuracak.

Doç.Orhan Yavuz

(Baştarafı 1. Sayfada)

Eğitim Enstitülerine öğretmen ve yönetici olarak atananların büyük bir bölümünün MHP militanı olarak bilinenler, öğretmen yetiştiren okullarda çalışamaz hükümlü bulunanlar, öğretmenlik niteliğini yitirdiği için görevine son verilenler, başka okullara nakledilenler, (Bunlar Danıştay'da dava açtıkları halde istekleri reddedilmişti) ağır suçlu durumunda bulunanlar ve çeşitli cinayet olaylarına adı karışanlar olduğu belirlendi

Eğitim Enstitülerine yönetici olarak atananlar arasında Erzurum'da bıçaklanarak katledilen Doç. Orhan Yavuz'un katil zanlılarından üç ay hapis yatan Bedir Avcı'nın da bulunduğu öğrenildi.

Öte yandan, iki yıllık Eğitim enstitülerine yapılan atamaların ilgili yönetmeliğin 14'üncü maddesine aykırı olduğu belirtildi. Eğitim Enstitülerindeki yeni durumun açıklıkla saptanabilmesi amacıyla teftiş için eğitim enstitülerine dağılan bakanlık müfettişlerinin getirecekleri raporların beklendiği bildirildi.

SİYASİ POLİS RAPORUNDAN MUHBİR MEKTUBUNA

Yasa dışı ve yönetmeliklere aykırı uygulamaların yanısıra Milli Eğitim Bakanlığı'nın merkez binalarında işlerin hiç de iyi gitmediği tüm işlerin örümcek ağı gibi birbirine karıştığı ve süresi içinde işleri yapılmayan vatandaşların, evrakları kaybolan öğretmen ve öğretmen adaylarının ilgili bölümlerin önünde kuyruklar oluşturduğu, görevlerini kavrayamayan yeni memurların sık sık aksaklıklara neden oldukları da gozlenenler arasında.

Bu kargaşalık içinde özellikle bakanın şahsına gönderilmiş ve mevcut hükümetin yandaşlarınca yazılmış şikayet mektupları üzerinde "gizli", "çok gizli" damgaları bulunan emniyet soruşturmaları ve siyasi polisce tutulmuş raporlar ve yaptıkları araştırmalara ilişkin evrakın ilgili olmayan bölümlerde bulunduğu bazen kaybolan bir evrakı bulmak için kuyrukta bekleyenlerin önüne serilmek zorunda kalındığı ve öğretmenlere ait bazı evrakın bir kargaşalık sonucu çöp kutusuna bile atıldığı görülüyor.

Bakanlığın ilgili bölümlerinin önünde kuyruk oluşturan öğretmenler, öğretmen adayları ve yakınları, durumunu araştırmak üzere başka illerden gelmiş vatandaşlar, özellikle evrakın kaybolmasından, bu nedenle sık sık yeniden evrak düzenlettirmek zorunda kaldıklarından ve atanma emirlerinin ve kararnamelerinin aylardır beklemelerine rağmen çıkmadığından yakınıyorlar.

Bakanlık müfettişlerinden bazıları bu kargaşalığa siyasi nedenlerin yol açtığını, iktidarın yandaşı bazı öğretmenlerin bir hafta veya 15 günde yapılması gereken işleri iki gün gibi kısa bir sürede bitirilirken, diğer evrakın biriktiğini ve üzerinde gerekli işlemler zamanında yapılmadığı için bazı öğretmen ve öğretmen adaylarının aylarca beklemek zorunda bırakıldığını belirtiyorlar.

BAKANLIK MI KARAKOLMU

Öte yandan Milli Eğitim Bakanlığının Merkez binaları içinde çıkması olası olayları önlemek amacıyla özellikle POL–BİR'li polisler ile önlem alındığı, ancak bu polislerin sık sık sağcı militanlarla birlik olup ilerici, yurtsever, demokrat memurlar üzerine baskı uyguladıkları bildiriliyor. Gazetemize gelen Milli Eğitim Bakanlığı memurları sık sık faşistlerin ve polislerin baskısına, ağır hakaretlere uğradıklarını kaydediyorlar.

Belfast'ta bir patlama anı (üst'te) ve bir IRA militanı(yanda)

Kuzey İrlanda'nın geleceğini belirleyecek konferans başarısız kaldı

BELFAST–(AFP)

İngiltere'ye bağlı Kuzey İrlanda'nın geleceğini belirlemek için Belfast'ta toplanan konferans 21 Ocağa ertelendi. Bu konferans, İngiliz hükümetinin önerisiyle ve Kuzey İrlanda Devlet sekreteri Humprey Atkins'in planlamasıyla düzenlendi. Bu konferans, protestanlarla katoliklerin birlikte çalışacağı yerel bir yönetim örgütü kurmayı amaçlamaktaydı.

Konferansın Belfast'ta toplantısında güdülen amaç, katolik ve protestanların yoğun katılımını sağlamaktı. Konferansa katılan gruplar arasında İRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) yok. Çünkü İngiliz Hükümeti yıllardır yasa dışı olarak kabul edilen bir örgüte yasal bir statü tanımak istemiyor. Konferans İrlanda sorununa bir çözüm getirmekten çok, şimdilik iki dinsel grubu bir araya getirerek durumu yumuşatmak ve İRA'yı soyutlamak amacını taşıyor.

Ancak Konferansın ertelenmesi, bu konuda taşınan iyi niyetlerin boşa çıkması olasılığını güçlendiriyor.

Öte yandan Kuzey İrlanda'da İngiliz egemenliğine karşı yürütülen mücadele onuncu yılına girerken on yıldan beri meydana gelen çatışmalarda ölenlerin sayısının 2000'i geçtiği bildirildi. En son bir askeri aracın mayına çarpması sonucunda üç İngiliz askerinin öldüğü açıklandı. Polis yetkilileri, Kuzey İrlanda savunma bölüğünden 4 askerin de havaya uçan peşinden gelen araçların patlama sonucu meydana gelen çukura düşmesi sonucu ağır biçimde yaralandığını bildirdiler.

Bilindiği gibi, İrlanda Cumhuriyet Ordusu (IRA) adlı örgüt ülkedeki İngiliz yönetimine son verilmesi ve İrlanda'nın birleşmesi için mücadele yürütmekte. Kuzey İrlan'da çoğunluğu oluşturan Protestanlar, ise İrlanda'nın birleşmesine karşı çıkıyorlar.

Hindistan, Sovyetleri destekliyor

YENİ DELHİ (A.A)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ilk iki günde yapılan konuşmalarda, Bağlantısız ülkeler, Sovyetler Birliğini suçlayarak askerlerini Afganistan'dan çekmesini vurgularken; Hindistan Sovyet askerlerinin Sovyet-Afgan dostluk ve işbirliğine uygun olarak Afganistan'da bulunduğunu savundu. Hindistan delegesi Brajesh Mishra, Sovyet askerlerinin Afganistan'a gitmesini gerektiren nedenler ortadan kalktığında, askerlerin ülkelerine döneceğine inandığını söyledi. Bu konuda Sovyetler Birliğinin verdiği güvenceye inanmamak için herhangi bir neden olmadığını söyleyen delege, Sovyetler Birliğini desteklediklerini söyledi.

Öte yandan İndira Gandi hükümeti sözcüsü Yeni Delhi'de yaptığı açıklamada olayın tümüyle Afganistan'ın iç sorunu olduğunu söyledi Bu yüzden Birleşmiş Milletlerde yapılacak görüşmelerin hiç bir anlamı olmayacağını söyleyen sözcü "Hiç bir ülkenin Afganistan'ın iç işlerine karışma yetkisini kendisinde görmemesi gerekir" dedi.

Hindistan Başbakanı İndira Gandi de bir Fransız Radyosunda yaptığı konuşmasında Batılı ülkelerin Afganistan'ın içişlerine karıştığını, Sovyetler Birliğinin bu yüzden asker göndermek zorunda kaldığını söyledi. Gandi, konuşmasında, "Diğer bazı ülkeler de Afganistan'ın içişlerine karışmışlardır. İsim vermek istemiyorum, ancak Batılı ülkelerin bu tutumu, Sovyetlerin asker göndermesine yol açtı." dedi.

Hindistan'ın konuya Sovyetleri destekleyici yaklaşımının yanı sıra, tepkiler de sürüyor. NATO'nun da gelecek hafta yapılacak olan Brüksel toplantısında, Sovyetleri kınayacağı bildiriliyor. Bazı çevreler de NATO'nun Sovyetler Birliğine bu türden bir "müeyyide" uygulamasının mümkün olmadığını, bu konuda ancak, tek tek hükümetlerin karar alabileceklerini belirtiyorlar.

TARIM ŞİRKETLERİ VE BÜYÜK FİRMALAR

Carter'in buğday boykotunu tepkiyle karşıladılar

Carter'in, Sovyetler Birliği'ne buğday ambargosu uygulamasından sonra birçok tarım şirketi ve büyük firmalar, hafta sonu alımlarını durdurdu. Perryton (Texas)'da buğdayın kilo başına fiatı 4 dolarken, Carter'in konuşmasından sonraki gün 3.60 dolara düştü. Amerikan Çiftçiler Federasyonu Başkanı Allen Grant, "Başkan Carter, Sovyetler'in üzerine çift namlulu bir tüfekle ateş etmeğe kalkıştı, ancak Sovyetler'in yerine bizi vurdu" dedi.

1976 yılında ABD ile Sovyetler Birliği arasında yapılan bir anlaşma gereğince üç kez 8 milyon tonluk buğday alış-verişi yapılmış bu hasat yılında SSCB da ABD'den 25 milyon ton buğday satın almak üzere anlaşmıştı. Son olarak Carter, Sovyetler'in istediği 17 tonluk ek buğdayın verilmeyeceğini açıkladı.

Öte yandan idari makamlar, Carter'in bu çıkışının Amerikan üreticilerini etkilemeyeceğini öne sürdüler. 2.5-3 milyarlık bir hazine desteğiyle, Amerikan iç piyasasında buğday fiyatlarının düşmesinin engelleneceğini bildirdiler. Dış yardımlar için de, bu paranın bir kısmıyla yaklaşık 4 milyon tonluk buğdayın satın alınacağı açıklandı. Paranın diğer bir kısmıyla da buğday üreticilerinin Sovyetler'e uygulanan ambargodan etkilenmemesi amacıyla fiat desteklemeleri yapılacak, ABD'de son yıllarda %10 dolaylarındaki enflasyon oranının yükselmemesi için de önlemler alınacak. Tarım Sekreteri Bom Bergland, "Hatta bu durum tüketim fiat indekslerinde bir düzenlemeyi bile gerçekleştirebilir" şeklinde bir yorum yaptı.

Ancak, Amerikan buğday üreticileri tatmin olmuş görünmüyorlar. Üreticiler, federal fiat desteğinin pahalıya mal olacağını, üstelik normal fiatlara hiç bir zaman ulaşamayacağını savunuyorlar. Örneğin devlet şu anda piyasada 4 kilo başına 4 dolardan satılan buğdaya devletin sadece 2,32 dolar ödediğini söylüyorlar.

Corning (Lowa)'deki Ulusal Çiftçi Organizasyonu Başkanı De Von Woodland, "Bizler de Amerikanız, bu anlamda yurtseverlik sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Ancak, yaratılan bir krizin yükünü tek başımıza omuzlamak zorunda da değiliz" şeklinde konuştu.

Sovyetler, ambargonun etkisini gelecek yazın başlarında ağırlıkla duyacaklar. ABD'den satın alınacak buğdayın büyük bir kısmı , hayvan yemi olarak kullanılacaktı. Ambargo, Sovyet kaynaklarında % 13'lük bir zarar yaratacaktır. Yetkili kaynaklar , Sovyetler Birliği'nin bu yıl domuz ve tavukçuluk alanlarında erken kesim yapmak zorunda kalabileceğini ve daha az sayıda büyükbaş hayvan yetiştirebileceğini belirtiyorlar. Daha sonraki bir aşamada, özellikle de Moskova Olimpiyatları sırasında, Sovyetler'in şimdiye kadar sahip olduğu en düşük et potansiyeline sahip olacağı ileri sürülüyor.

Uzmanlar, Sovyetler'in ambargonun etkilerinden kurtulmak için, en kısa zamanda bir başka ülkeden buğday satınalma yollarını deneyeceğini belirtiyorlar.

Amerika bu olasılığı da göze alarak, diğer buğday üreticisi ülkeleri de kendi denetimi altına almaya çalışıyor. Amerika'nın ayrıca balıkçılık alanında da kayıtlamalar getirdiği bildiriliyor. Öte yandan Arjantin, Brezilya ve Avusturalya'nın buğday boykotuna katılmayacağı açıklandı.

Salvador eski Eğitim Bakanı gerillalara katıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

El Salvador'da eski bakanlardan Salvador Samaoya, yaptığı açıklamayla, El Salvador'un en etkin sol gerilla örgütü olan Halk Kurtuluş Kuvvetleri adlı örgüte katıldığını açıkladı. Samaoya, "Çünkü ulusal sorunların tek çözümü, silahlı mücadele yoluyla gerçekleşecektir"dedi.

"Barışçıl yoldan sorunların çözümü olanaksızlaştı" diyen eski bakan "Hala iç savaşı önleme gayretinde olanlar, ülkenin kızgın bir içsavaş ortamında olduğunu gözardı etmektedirler. Şunu görmek zorundadırlar ki, El Salvador'da halk kendini sömürenlere karşı savaşım vermektedir."

Öte yandan "28 Şubat Halk Birliği.' adlı gerilla örgütü dün San Salvador'daki Panama Büyükelçiliğini basarak, Kostarika ve Panama Büyükelçilerini rehine aldılar. Gerillalar, ancak kendi arkadaşlarından 3 tutuklunun salıverilmesi karşılığında büyükelçileri serbest bırakabileceklerini duyurdular.

Bu arada El Salvador'da yönetimde bulunan cuntanın istifa eden üç üyesi yerine atamalar yapıldı. Bunlar Hristiyan Demokrat Parti Genel Sekreteri Antonio Morales Ehrlich ve bundan önceki hükümetin Dışişleri Bakanı ve Hristiyan Demokrat Parti Üyesi Hector Dada ve partisiz bir doktor, istifa eden üyeler arasında bulunan Katolik Üniversitesi Rektörü de Hristiyan demokratlara yakındı.

Castro bürükrasiye karşı mücadele açtı.

Küba hükümetinde değişiklikler yapıldı

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro, hükümetinde önemli değişiklikler yaparak kilit durumundaki birçok bakanlığı üzerine aldı.

Küba Haber Ajansı, "Prensa Latina"nın bildirdiğine göre Fidel Castro, Savunma, İçişleri, Halk Bakanlıklarını kendisi üstlendi. Ekonomi, Ulaşım, Haberleşme ve Sanayi Bakanlıklarına ise yakın yardımcılarını getirdi. Bu değişikliğe gerekçe göstermeyen ajans, bununla birlikte, ülkedeki bazı hükümet kuruluşlarının son aylarda etkin olamadıklarını ve bazı sektörlerindeki disiplinin bozulduğunu kaydetti. Bu arada Fidel Castro-nun erkek kardeşi Raul'un da İçişleri ve Silahlı Kuvvetleri konularında başkana yardımcı olacağı öğrenildi.

Rodezya'da Yurtsever Cephe'nin iki kanadı seçimlere ayrı girecek

Rodezya'ya (Zimbabwe) komşu Afrika ülkelerinin devlet başkanları Mozambik'inBeria kentinde yaptıkları toplantıda , Yurtsever Cephe'nin iki liderini Rodezya'daki seçimlere birlikte katılmaya razı edemediler.

Beira'daki zirve toplantısına Angola, Tanzanya, Mozambik ve Zambiya Devlet Başkanları ve Botswana Devlet Başkanı yardımcısı ve Yurtsever Cephe içindeki Zanu örgütü Başkanı Robert Mugabe katılmışlardı. Yurtsever Cephe içindeki Zapu lideri Joshua Nkomo ise Zambia'nın beşkenti Lusaka'da kalmayı zirveye katılmaya tercih etmişti. Zirveden sonra Robert Mugabe önderliğindeki Zanu'nun seçimlere tek başına katılmak kararında olduğu tekrarlandı. Robert Mugabe buna karşılık kendilerinin Yurtsever Cephe ittifakına bağlı kalacaklarını söyledi.

1976 yılında Yurtsever Cephe içinde birleşen ve 1960'lardan beri Zanu ve Zapu'nun askeri ve siyasi alanda işbirliği yapmaları için Rodezya'ya komşu Afrika ülkeleri uzun yıllar çaba harcamışlardı.

Türkiye'de olaylar günlüğü 3 ölü 8 yaralı 5 patlama

İSTANBUL

— Sanayi mahallesi Sultanselim sokaktaki keresteci dükkanında oturmakta olan AP İl Genel Meclisi ve Şişli İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Necdet Balcıoğlu, uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

SAMSUN

— Bahçelievler semtinde genellikle devrimcilerin gittiği Çamlıca Kıraathanesinin silahla taranması sonucu Mustafa Çankaya ve İhsan Kurt öldü, Selahattin Keskin, Turan Yumuk ve adı saptanamayan bir kişi de yaralandı.

ERZURUM

— Yapı Meslek Lisesi Lojmanına baskın yapan kişiler, Müdür yardımcısı Nabi Aksoy'u ağır biçimde yaraladılar. Doktorlar müdürün ciğerlerinin parçalandığını ve durumunun ağır olduğunu söylediler.

ADANA

— Önceki gün 7 değişik yere "Necdet Bozkurt işkence ile katledildi, silahı yerde kalamayacak— Devrimci Yol" yazılı pankatlar asıldı. Bunlardan 4'ü patladı. Patlamalar sırasında ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

KAYSERİ

— İLkokul öğretmeni Ali Yeşil'in faşistler tarafından yaralanmasından sona Kayseri'de devrimcilere yönelik saldırıların yoğunlaştığı bildirildi. Öte yandan bir süre önce polisçe gözaltına alınan 4 devrimcinin yapılan tüm araştırmalara rağmen bulunamaması üzerine sözkonusu kişilerin yaşamlarından endişe duyulduğu aileleri tarafından açıklandı.

ANKARA

— Siteler semtinde sokakta halktan zorla para toplayan 3 faşistten Adem Yurtoğlu üzerinde bir tabanca 7 mermi ve 8 bin lira parayla yakalanarak gözaltına alındı.

— Kavaklıdere Bülten sokakta kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğrayan Candan Güler adlı devrimci ağır biçimde yaralandı. Saldırganlar yakalanamadı.

— Hukuk Fakültesinde faşistlerin kışkırtmasıyla çıkan kavgada 2 devrimci öğrenci yaralanırken, 2'si de gözaltına alındı. Kavgada güvenlik kuvvetleri devrimci öğrencileri cop ve dipçiklerle dağıtmaya çalıştı.

— Ulus'taki Kurşunlu camiinden çıkan ve ellerinde "Müslüman Afganistan'ın zaferi için ileri Şeriatçı Gençlik" yazılı pankart taşıyan bir gurup Sovyetler Birliği'ni protesto etti.

VAN

— MTA Erciş kamp binasına patlayıcı madde atılması sonucu çevrede maddi hasar meydana geldi.

İZMİT

— Üzerlerinde bildiriler bulunduğu gerekçesiyle 6 arkadaşlarının Emniyet Müdürlüğüne götürülmesini protesto eden 420 öğrenci başlattıkları boykotu sürdürürken, arama yapmak bahanesiyle okula gelen güvenlik kuvvetleri, okul bahçesinde toplanan 300 öğrenciyi coplayarak Emniyete götürdü ve gözaltına aldı.

KONYA

— Çumra ilçesinde "Çığır" gazetesi idarehanesi sağcı bir grup tarafından basılarak tahrip edildi. Gazetenin Genel Yayın Müdürü Aydın Çubuk saldırganlarca taş ve sopalarla yaralandı. Güvenlik kuvvetleri saldırganlardan bir bölümünü yakalayarak gözaltına aldı.

— Yine Çumra ilçesinde Cumhuriyet Lisesi Müdürünü bıçakla ağır biçimde yaralayan Yaşar Mucurlu, İsmail Sıksık, Bekir Tanır, ve Hidayet Solak tutuklandı, Sezai Çelik hakkında da gıyabi tutuklama kararı verildi.

Brejnev Batılıları yalancılıkla suçladı

İSLAMABAD, MOSKOVA (Ajanslar)

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak, Sovyetler Birliği sınırlarının Pakistan ile Afganistan arasındaki iki önemli sınır noktası olan Hayber geçidi ile Şaman'a kadar genişlediğini ileri sürdü.

Sovyetler Birliğinin Afganistan'a müdahalesine ilişkin olarak verdiği ilk açıklamada, General Ziya Ül Hak, "İslamiyet Bayrağı altında kurulacak ulusal birliğin Pakistan'ın toprak bütünlüğü ve dengesini koruması için en iyi yol olduğunu" belirtti, Sovyetlerin "çağrıldığını" gerekçe göstererek Afganistan'ı işgal ettiğini, ancak Pakistan'a geçen çok sayıda mültecinin, Afganistan halkının yabancı müdahalelere tepkisini ortaya koyduğunu kaydetti.

Ülkenin kuzey-batı sınır bölgesinde bir geziye çıkan Başkan Ziya Ül Hak, halktan çeşitli topluluklarla yapacağı görüşmelerde mevcut bunalıma karşı nasıl bir ulusal tavır alınacağını belirleyeceğini söyledi. General Ziya Ül Hak, geçen ekim ayında siyasi hayata koyduğu kısıtlamaları hafifletmesinin, ülkedeki sıkı yönetimi kaldıracağı anlamına gelmediğini de sözlerine ekledi.

Bu arada, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington'ın Pakistan hükümet yetkilileri ile yapması beklenen toplantıdan iki gün önce, Pakistan'daki Afgan mültecilerine verilmek üzere çeşitli ilk yardım malzemeleri taşıyan bir İngiliz uçağı da Peşavar'a indi.

BREJNEV'İN AÇIKLAMASI

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, ABD'nin başını çekmekte olduğu batılı ülkelerin Afganistan'daki olaylara ilişkin "büyük yalanlar" söylediklerini savunarak ABD'nin tehlikeli bir tutum takındığını belirtti.

Afganistan'daki Sovyet müdahalesine değinen Brejnev, "dost Afganistan'ın isteklerine cevap vermekten başka yapacak bir şey kalmamıştı." diyerek, başka türlü davranılması durumunda Afganistan'ın emperyalizmin eline bırakılmış olacağını belirtti. Afganistan ile Sovyetler Birliği arasındaki 1978 Dostluk ve İşbirliği anlaşmasına değinen Brejnev, Afganistan'daki Sovyet askeri birliklerinin tek ödevinin Afganlıları dışarıdan gelen saldırılara karşı desteklemek olduğunu kaydetti. Brejnev Afganistan'daki olaylarla, ABD'nin ve diğer ülkelerin ulusal çıkarlarının ya da güvenliklerinin hiçbir şekilde etkilenmediğini belirterek, ülkesinin Pakistan, İran ve bölgedeki diğer ülkeler üzerindeki yayılmacı emelleri olduğu iddiasını reddetti.

Brejnev, ABD'yi doğu—batı detantını çürütmekle de suçladı ve BM'nin Genel Kurul gibi ciddi bir organının bile Afganistan'ın iç işlerine karışmak için kullanıldığını bildirdi.

politika ciddi bir iştir

Bağ budama mevsimi

Tercüman gazetesinin 12 ocak tarihli nüshasında Ankara Notları'nı yazan Yavuz Donat, Ecevit'in Çağlayangil'e söylediklerini naklediyor.

Demirel'in elçisi olarak Ecevit'le görüşen Çağlayangil'e CHP Lideri: "Diyalog mutlaka kurulmalıdır. Ben solumuzdaki fraksiyonları devre dışı bırakacağım. Ama Demirel de sağını devre dışı bırakmalıdır" demiş.

Bu sözleri belki bazıları "şairlikten", "bağ budayıcılığına" terfi eden birisinin samimi itirafları olarak değerlendirebilir. Kimileri de "İyi ki Ecevit'in mesleği budayıcılık değilmiş. O zaman halimiz nice olurdu" diye sevinebilir.

Gerçekten de öyle. Hazret bir yerlere şirin görünebilmek için öyle işler yaptı ki, herkes, "İyi ki bu adamın mesleği budayıcılık değilmiş" diye sevindi.

Öyle görünüyor ki, Sayın Ecevit, şu diyalog uğruna yakında sol kolunu da kesip atıverecek.

Ne diyelim, tercih ve takdir hakkı kendisine ait...

MUHABBETİNİZ UZUN ÖMÜRLÜ OLSUN.

Cumartesi günü nihayet beklenen an gelip çattı. Demirel'le Ecevit, "kamuoyu"nun ısrarına dayanamayıp bir araya geldiler. Ve üstelik uzun uzun dertleştiler.

Her iki liderin sahneye nasıl olup da birlikte çıktıkları hâlâ tartışılıyor. Kimileri, seyircilerin attığı yumurta ve domateslerin etkisiyle sahneye çıktılar derken, kimileri de oynanan oyunun kuralları ve verilen rollerin gereği olarak görüşmenin gündeme geldiğini belirtiyorlar. Birçok vatandaş bu nedenle işin içinden hâlâ çıkabilmiş değil.

Bazı vatandaşların kafa yordukları bir başka konu da Ecevit-Demirel görüşmesinin birtakım seyirci tarafından alkış tufanına tutulması. Kimilerine göre de Lorel-Hardi ikilisini anımsattıkları için bu denli sempatiye mazhar oldular.

Her neyse. Bu denli çetrefil bir işi fazla kurcalamamak gerekir, değil mi? Ne olur ne olmaz! Sonra sahne boş kalıverir de dışardan oyuncu bulmak zorunda kalır şu bizim "özgürlükçü parlamenter demokrasi."

Şimdilik Allah muhabbetinizi artırsın demekle yetinelim.

SAYIN HALKIM! BAKIN SİZE YILBAŞI HEDİYELERİ GETİRDİM...

ZAM

IMF

Hakan

Şili'de kitlelerin mücadelesi yeniden yükseliyor

MIR (Devrimci Sol Hareketi) Ağustos 1965'te oluşturuldu. Bir devrimci örgüt olarak proletarya devrimi programını ve iktidarı ele geçirmeye yarayacak politikleşmiş askeri savaş stratejisini formüle etti. Başlangıçta yeni örgüt, politik kitle çalışmasını çok kısıtlı toplumsal katmanlar arasında gerçekleştirebildi, başlıca öğrenciler, işçi sınıfının bazı katmanları ve gecekondu alanlarında.

1967'de devrimci partinin inşası için bir iskelet formüle etti. Burjuva hükümeti MIR'a karşı azgın bir bastırma harekatına girişti, fakat yardım ve koruma sağlayan nüfusun geniş katmanları tarafından partinin destek kazanmaya başlamasından fazla bir başarı elde edemedi. Aynı zamanda işçi sınıfı ve halkın artan eylemleri, baskının yalnızca MIR'a yönelmesini olanaksız kıldı.

MIR'a arılaşıp güçlenerek 1970'te Unitad Popular zaferine yolaçan halk mücadelesinde önemli bir rol oynadı. Solcu hükümetin üç yıllık döneminde MIR büyüdü ve kitleler içinde daha güçlü duruma geldi. İşçi sınıfı içinde kök saldı, köylü seferberliğinde liderliği ele geçirdi.

Allende'nin 1973'te dönüşüyle Pinochet'in askeri diktatörlüğü iktidara gelince MIR yeraltına geçti ve sosyalist devrim için mücadelesini sürdürdü. Ozamandan beri birçok MIR üyesi hapsedilen ve ölümcül işkence gören binlerce Şili'linin arasında yer aldılar. MIR sosyalist devrimi amaçlayarak zafere ulaşmak üzere kitle düzeyinde çalışmasını sürdürüyor. Aşağıda MIR örgütünün temsilcilerinden biriyle yapılan bir görüşmeyi sunuyoruz.

MIR İLE YAPILAN GÖRÜŞME

—Şili'deki mevcut rejime karşı çıkan diğer güçler ve politik partilerin sizin aranızdaki politik ve ideolojik başlıca ayrılıklar nelerdir?

Mevcut rejime tüm solcu güçler muhalifler, ancak onu devirmek için gerekli programda ayrılırız. Şili devriminin doğası üzerine değişik bir analizimiz var. İşçi sınıfı yaklaşık olarak nüfusun % 60'ını temsil eder. Dolayısıyla proletarya bir sosyalist devrime önderlik edecek niteliktedir. Bu analize dayanarak, askeri diktatörlüğün tasfiyesi ve devrimci demokratik halkçı bir hükümetin kurulması için politik ve askeri diktatörlüğün tasfiyesi ve devrimci demokratik halkçı bir hükümetin kurulması için politik ve askeri mücadeleyi savunuyoruz. Bu hükümet diktatörlüğün devrilmesi mücadelesine aktif olarak katılan güçlerden oluşmalı ve özellikle proleter sosyalist devrime yolaçacak devrimci süreci geliştirmelidir.

Komünist Partiyle, ittifak politikalarında ve Şili toplumumuzun analizi konusunda ayrılıyoruz. Komünist Parti, burjuvazinin katmanlarıyla ittifak olanağına güvenirken, Unidad Popular tarafından sürdürülen ittifaklar politikasından solcu güçler değil burjuvazi yararlanmıştır. Komünist Parti ve U.P. mücadelenin legal ve yarı legal şekillerini derken, biz tüm devrimci güçleri, tüm mücadele şekillerinde seferber etmenin zorunluluğunu görüyoruz.

Silahlı halk mücadelesi konusunda da ayrılıyoruz. U.P. askeri güçlere etki etmeye ve resmi askeri güçler yoluyla iktidarı elde etmeye çalışıyor. Bu tür politik yöntem yenilmiştir. Diktatörlüğü devirmek için açıkça bir politikleşmiş askeri stratejiye sahip olmak ve bu amaca ulaşmak için silahlı demokratik halkçı güçleri örgütlemek mutlak olarak gereklidir.

Değişik düzeylerde çalışıyoruz:

1) Kitle mücadelesini daha saldırgan bir şekilde geliştirmek için, örgütleyerek ve destekleyerek ek olarak Şili'deki tüm devrimci güçlerin birliği için mücadele ediyoruz.

2) Burjuva ordusunda askerlerin desteğini sağlamak için gizli politik çalışma, mevcut durumda, kent ve kasabalardaki gerilla savaşıyla birlikte ordu içinde propagandayı genişletmek için uğraşıyoruz.

3) Tezlerimiz ışığında ve ittifakların önemi ile uluslararası düzeyde destek sağlamak için çalışıyoruz. Latin Amerika Kurtuluş hareketleriyle, sosyalist ülkelerle ve emperyalizme karşı ilerici güçlerle ittifakımızı geliştiriyoruz.

Latin Amerika'daki devrimci stratejiyi anlayışımızdaki farklarımızdan son bir nokta: Latin Amerika'daki devrimci süreci, tek bir süreç olarak görüyoruz. İlerici güçlere ek olarak Komünist Partiler ile güvene dayalı, tüm kıtada mücadeleyi sürdürmemizi ve kıtanın bazı kısımlarında devrimcilerin zaferini hızlandırmamızı, böylelikle uluslararası devrimci süreci bir teke indirmemizi sağlayacak ittifaklar oluşturmak için çalışıyoruz.

—Şili'deki iç durumu nasıl değerlendiriyorsunuz;

Ekonomik olarak: Mevcut dönemde, Şili ekonomisi enflasyon, artan işsizlik düşük ücretler ve yüksek fiyatlardan şikayetçidir. Askeri diktatörlüğe verilen yardım, hızla artan ekonomik sorunları çözmemektedir. Kitleler ekonomik krizin, ekonominin emperyalizm tarafından kontrol edilişinden kaynaklandığının bilincindedirler. 1980 de bu kriz daha geniş bir konum kazanacaktır.

Toplumsal olarak: Sosyalist ideoloji, Şili'de hiç bir zaman bugün olduğu kadar güçlü olmamıştı. Sosyalist devrimci güçler proletarya, yarı proleterler köylüler ve küçük burjuvazinin katmanları arasında güçlü bir ittifak kurmak için çalışmaktadırlar. Kitleler aynı zamanda, kötü yerleşim ve sağlık sorunları ile de karşı karşıyadırlar. Geçmiş yıllarda, proletarya ve kitlelerin rejimi devirme konusundaki kararlılıkları arttı ve mücadele yeni bir aşamaya girdi. Proletaryanın mücadelesine ve sendikalara devrimci bir içerik kazandırmak için çalışıyoruz, çünkü askeri diktatörlük, proletaryanın kendini ve varolan haklarını savunabileceği tüm şekilleri ortadan kaldırmak istemektedir. Rejim örgütlenme ve grev haklarını engellemektedir. Herşeye rağmen sendikalar ve işçi birlikleri, diktatörlüğün bu politikasına karşı durmaktadırlar.

Şili'deki işsizlik hızı % 30'dur. Aileleriyle birlikte 4 milyonu aşan bir kitleyi oluşturan 1 milyon insan, gelir kaynağından yoksun durumdadır yani, işsizlik ve açlığın yokedilmesi için mücadele, onlar için temel önemdedir. İşsizlerin kendi örgütleri, konseyleri vardır ve bu örgütler halk mitingleri, yemekleri düzenlerler. Kırsal alanlarda da kitleler açlığa karşı savaşmakta, ve çiftliklerden davar ve yiyecek çalmaya zorlanmaktadırlar.

Şili'de öğrenciler, örgütlenebilecek, aktif birkatmanı temsil ederler. Öğrenciler, yalnızca imtiyazlı bir azınlığa öncelik tanıyan eğitim politikasına karşı mücadele vermektedirler. Uzun tedrisat gibi yollarına konmuş engellerle karşılaşmaktadırlar. Bunun yanında, da işçileri ve rejimin iş, ücretler, demokratik haklar ve siyasi mahkumlar konusundaki politikasına karşı mücadele edenleri desteklemektedirler.

Mücadelede kitlelerin diğer katmanları da harekete geçiriliyor. Güneyde çoğunluğu kızılderili kökenli köylüler vardır. Kentlerin çevresinde toplanan çadır sakinleri, konut ve meslek hakları için mücadele etmektedirler. Buna ek olarak askerler arasında yükselen bir bilinç ve rejime karşı hoşnutsuzluk vardır. Siyasi tutukluların ve kaybolan kişilerin aileleri de mücadeleye aktif bir biçimde katılmaktadırlar. Tutuklananların sayısı 5000'i aşmıştır.

Yakın zamanda yoldaşlarımızdan biri tutuklandı ve işkencede öldürüldü. Rejim, onun bir askeri arabaya patlayıcı yerleştirmiş olduğunu iddia etti. Cenazesi, diktatörlüğü protesto eden büyük bir gösteri oldu. Santiago'da 1000 'den fazla siyasi tutuklu açlık grevine başladı. Bu grevi öğrenciler ve halk yer yer polisle çatışmalara varan gösterilerle desteklediler. Bu ortamda devrimci güçler, silahlı mücadele için ajitasyonlarını artırdılar. Silahlı devrimle bağlantılı olarak devrimci güçler 1290 askeri operasyon uyguladılar. Güvenlik merkezlerine ve askeri yetkililerin evlerine bombalar yerleştirildi. Ele geçirdikleri yiyecek yüklü arabalardan halka dağıtım yaptılar. CIA ve Güvenlik ajanlarının öldürülmesine ek olarak Santiago'da elektrik hatları ve demiryollarına sabotaj uyguladılar.

Propagandamız, faşizme karşı silahlı mücadeleyi yükseltmektir, ancak bu geliştirmeye, örgütlemeye ve güçlendirmeye çalıştığımız diğer mücadele biçimlerini gözardı ettiğimiz anlamına gelmez.

—Allende'nin düşüşünden Latin Amerika devrimci güçleri ne gibi dersler çıkardılar

En önemli ders: Sosyalizm için halk güçleri ile birlikte demokratik ve politik mücadele, açıkça belirlenmiş bir strateji-silahlı mücadele stratejisi-olmadan olanaksızdır. Şili deneyi, emperyalizmin gölgesinde, sosyalizme barışçıl geçişin olanaksızlığını ortaya koymuştur. Emperyalizm tarafından desteklenen burjuva askeri kurumları parçalamayan bir devrimci güç, başarıya ulaşamaz. Şili'deki yanlış, parlamento ve anayasal yöntemleri mücadele biçimleri olarak kullanmak değil, fakat bu çerçevede kalarak, halk hareketini burjuva otoritesini tasfiye edecek biçimde örgütleyip, yönlendirip, silahlandırmamakta yatmaktadır. Devrimi koruyacak devrimci silahlı kuvvetleri oluşturmak gereklidir.

Sovyetler, Arnavutlukla ilişkilerini düzeltmek istiyor

MOSKOVA (AA)

SSCB Hükümet Organı "İsvestia" gazetesi, Kremlin'in Arnavutluk'la SSCB arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesini öngören tekliflerine bir kez daha yer verdi.

Arnavutluk'un kuruluşunun 34. yıldönümü dolayısıyla yayınladığı yorumda gazete, Sovyet yöneticilerinin, iki ülke arasındaki ilişkilerde 1960'larda başgösteren anlaşmazlıkları bertaraf etmeye hazır olduklarını belirtti.

Afganistan'da muhalefette dinsel eğilim ağır basıyor

Afganistan'daki isyancı çevreler, Pakistan sınırı yakınlarındaki gerillaların daha fazla donatıma sahip olduklarını belirtirken, İran sınırı yakındaki güçler; yiyecek, giyecek, ayakkabı, para sıkıntısı çektiklerini bildiriyorlar. Bu bölgedeki kamplardan birinin yöneticisi olan bir molla, "bu bir cihattır" diyor. "Tüm İslam ülkeleri için komünizme karşı mücadele etmek, kutsal savaş demektir." Altta ki resim ise Afgan İslam Partisi tarafından batı basınına iletildi.

Resimin altında ise şöyle deniyordu: "Kandahar yakınlarındaki Farah kentinde tutuklanan iki komünist lise öğretmeni. "İsyancılar tarafından bir ay önce yakalanan öğretmenlerden sağdaki resimin çekilmesinden sonra kurşuna dizildi.

İran yakınlarındaki isyancılar Humeyni'nin kendilerine yardım yapmadığını, Sovyet müdahelesine doğrudan karşı çıkmadığını ileri sürüyorlar. Esir almadıklarını belirten Mücahitlerin, Afgan Halk Partisi yöneticilerine yönelttiği suçlama ise şu: "Herkesi okula yollamak istediler, ihtiyarları, on çocuklu kadınları bile. Biz de komünist öğretmeni öldürdük ve kaçtık."

Irak'ın Afganistan olayları nedeniyle ABD'ye kolaylık sağlayacağı öne sürüldü

KAHİRE (AA)

Irak'ın, Sovyetler'in Afganistan'ı işgaline karşı koyması amacıyla, Amerika'ya ülkesinde askeri kolaylıklar sağlamayı önerdiği bildirildi.

Bu konudaki haberinde, Mısır'da yayınlanan yarı-resmi "El Ahram" gazetesi, Başkan Saddam Hüseyin'in, Sovyetler'in Afganistan'ı işgalini kınadığına da yer verilmekte.

Öte yandan, ülkesi Sovyet tehdidi altında bulunan Pakistan'ın dışişleriyle görevli Devlet Bakanı Aga Şahi, New York'ta BM Genel Kurulunun olağanüstü toplantısına katıldıktan sonra Washington'a geçti ve ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Savunma Bakanı Harold Brown ile görüştü. Görüşmede Amerika'nın Pakistan'a ne gibi askeri yardımda bulunabileceği konusunun ele alındığı bildirilmekte. Kaynaklar, Aga Şahi'nin Amerikalı bakanlara, ülkesinin acilen ihtiyaç duyduğu silah ve savaş malzemesinin bir listesini verdiğinin sanıldığını söylemişlerdir. Kaynaklar, Pakistan'da 30 kadar Amerikan üssü bulunduğunu da öne sürmektedirler.

1956 - ....
KUDRET UYBAŞ
Mücadelesi Faşizme Karşı Mücadelemize Işık Tutuyor

Bağ-Der

Demokrat: 186

1956 - ....
KUDRET UYBAŞ
Mücadelesi Faşizme karşı mücadelemize ışık tutuyor

PTT-DER
İst. Temsilciliği

Demokrat: 185

YİTİK

Sigorta kartımı, Büyük Dersane ve işyeri kimliğimi yitirdim. Geçersizdir.

Sıtkı CENGİZ

Demokrat: 190

YİTİK

GEE Şebekemi ve pasomu yitirdim. Geçersizdir.

Cengiz BAŞPEHLİVAN

Demokrat: 191

Çivileme

ATATÜRK'E ŞİKAYET

"öğün, çalış" güven,

Bu özdeyişinizle ülkemizin siyasal ve ekonomik bağımsızlığımızı simgelemişsiniz. Ve halk yığınlarına söylemişsiniz. Ne var ki, Atam, egemen sınıf bu özdeyişinize sahip çıkmış. Şimdi onlar, zenginliği ile öğünüyor, bağlı olduğu emperyalist ülkeye güveniyor ve hep kendisi için çalışıyor. Ne acı değil mi?

Vural AHI

Bir tavsiye

Bir gazetenin yazdığına göre, Afganistan'dan kaçan ve Beyazıt'taki otellerde kalan Afganlı Müslümanlar, "Gerekirse ülkemize dönüp göğüs göğüse Ruslarla çarpışırız"diyorlarmış. Aman kardeşim, Ruslarla savaşmak için kaçtığınız ülkenize dönmeye ne hacet, Karadeniz'e kadar uzanıverin, oradan Sovyetler'e geçer, göğüs göğüse çarpışacak istediğiniz kadar Rus bulursunuz. Ya da İstanbul'daki "Rus" Konsolosluğu'na gidin, orada da Ruslar var. Ve hatta ona da gerek yok. Bay Türkeş'e giderseniz, o size, hem de Beyazıt'ta, çokça "Rus" gösterir, siz de zahmet etmemiş olursunuz!

Anca varırsın

Bakınız zat-ı muhterem sayın başbuğumuz ne buyuruyor:

"Ülkemiz dünya üzerinde kendini besleyebilen yedi ülkeden biri olup, potansiyeli 300 milyonluk Türkiye'ye yeteceği gibi, ihracatımızda da önemli yerini koruyabilir."

Şu anda dünyanın çeşitli "milletsel hapisanelerinde" esir durumda bulunan "soydaşlarımız"ın bir de ısınmalarını sağlayabilirsek, kurtarmamamız için hiçbir neden kalmadı demektir.

Ülküdaşlar, haydin kısraklara!..

TÜRK'çesi

Koyunun olmadığı yerde

Türkiye ekonomisine arzulanan yönü vermek ve denetlemek amacıyla, batılı böyyük dostlarımız şimdi de, Adi Davar'ı, (yanlış okumadınız, Adi Davar) göndermiş. İşlerin Abdurrahman Çelebilere kaldığını biliyorduk ama hiç olmazsa biraz kalitelisini yollayamazlar mıydı? Böyyük dostlarımız, belki de, "Böyle başa böyle traş" demek istiyorlar.

Şavku G. TÜRK

Sinematek'in aranmasına ve AKM'deki film gösterilerinin engellenmesine tepkiler yoğunlaşıyor

HABER MERKEZİ

Türk Sinematek Derneği İstanbul Şubesi emniyet kuvvetlerince arandı.

Yapılan bir ihbarı değerlendirdiklerini söyleyen emniyet kuvvetleri, yaptıkları baskında, suç teşkil edecek bir delil bulamadılar.

Emniyet kuvvetleri,yaptıkları baskın sırasında Sinematek Derneği'nin giriş ve çıkışlarını tutarak, içeride bulunanların arama süresince dışarıya çıkmalarını engellediler.

Gösterilen filmleri bile dikkatle inceleyen emniyet mensupları, suç teşkil edecek bir delil bulamayınca, derneği boşalttılar.

Türk Sinematek Derneği İstanbul Şubesi yetkilileri, arama ile ilgili açıklamalarında "Her ne olursa olsun, tüm şartlar altında gösterilerimize devam edeceğiz" dediler.

Öte yandan Kültür Bakanlığı'nın AKM'deki film gösterilerini de yasaklaması tepkiler doğurdu. Yapılan açıklamada şöyle denildi:

Bu gösterilerin ansızın ve neden açıklanmadan durdurulmasını, biz hem sinema kültürünün yaygınlaştırılması hem de tüm bu ülkelerle sanat yoluyla kurulmakta olan ilişkilere önemli bir darbe sayıyoruz. Ayrıca bir devlet kurumunda önceden açıklanan programların durdurulması, devletin verdiği sözü yerine getirmemesi anlamına gelen ve devlet kavramına zararlı bir tutumdur.

SÖYLEŞİ

Merhaba

KERİM KORCAN

Devrek'te (Zonguldak) yaptım dostlar ben askerliğimi, hem de yüklü ağır topçu olarak. Şöyle gözlerimi bir noktaya çivileyip, iki sigara çekimi düşünmeden, o günleri ne kadar gerilerde koyduğumu birden hatırlayabilir miyim? Ne gezer, kolay bir şey de değil bu aslında. Şakaya alamayız, tam otuz yıl geçmiş aradan. Türkiye ortalamasında bir ömrün bol bol yarısı. Peki, 1980'lere adım atarken, nereden geldi bunlar aklıma? Öyle ya, yalnız kara değil, kanlı bir kışın da ortasına doğru yürüyoruz. Anlatayım:

Koşulu topçu dedik, kar yağarken Filyos çayı kenarında zahma uğmak, dev kadanaları onbuçukluklara koşmak, kuzey rüzgârı ateş gibi yakarken yüzlerinizi, dondurucu soğukta talime çıkmak zordur. Talim bitince hayvanları ahıra almak, kurulamak, doyurmak, onların arasında saatlerce kalmak, nöbet tutmak zordur. Hayvan bu, içer, sıçar, tepişir. Onları ayıracaksın, altını temizleyeceksin. Kundak çocuğuna bakmaya benzemez bu. Kadana tavlaları bir alemdir. Vadide uçan zavallı bir kuş gibidir orada insan. Sesini kocaman yapmak zorundadır, dağları inletircesine bağırmak zorundadır: "Höst oğlum, geliyorum haaa!" diyeceksin...

Uzun uzun anlatmaya ne gerek var canım? Size bir topçu türküsü söyleyeyim, nasıl bir havanın içinden geçip geldiğimizi anlarsınız. Herhalde o günleri bugün acı acı anmak ve hatırlamak boşuna değil:

"Devreğin dağları al yeşil dağlar / Topçuya düşenin annesi ağlar / Gece koşum siler gündüz top yağlar / Ölüm ver Allahım ayrılık verme."

Geçmişi neden sadece acı yanlarıyla hatırlamalı? O gamlı günlerin güzel tarafları da vardır. Filyos çayı nazlı nazlı akıp giderken şiirler yazmış, şiirler söylemişiz yemyeşil bir vadide ve demişiz ki Devrek için: "Çarşısına çıktım / Gözucuyla süzdüm insanlarını / Sevecek bir yüz aradım / Köprüsü var daracık / İnsanları insana yakınca selam verir / Irmağı var ne tatlı suyu / Taşlı kıyılarında / Cılız kavaklar emzirir". Gerçekten yürekten selamlarlar orada sizi. Bir gün Devreği unutursunuz, ama bu içten selamları unutamazsınız.

Şimdilerde bu gelenek orada devam ediyor mu bilemem. Çünkü benim sözünü ettiğim aşağıdan otuz yılım hikâyesidir. Bir gün oraları yeniden görmek, insanlarından selam alıp selam vermek isterim. Hatırlayan olacak mı acaba emsalinden on yıl sonra hizmete gelmiş bu yaşlı ve fişli askeri? Ben sanmıyorum. Bunca yıl bizden en küçük bir iz bile bırakmamıştır oralarda: "Yürüdüm yoruldum yollarında / Ter sildim, mendil dürdüm / Uyumuşta kaybolmuş koyunları / Sarsılarak ağlayan çocuklar gördüm / Ellerini yanlarına koyamayan çocuklar / Sabah uykularına doyamayan çocuklar" diyen şairi hatırlamazlar.

Bilmem yanılıyor muyum, selam köylerimizden sıcacık çıkıyor, kasabalarımıza gelince biraz serinliyor, büyük şehirlerimizde hele buz gibi soğuyor. Bunun sosyal sebeplerini inceden inceye araştırmalıyız. Nasıl bir sonuca ulaşacağımızı şimdiden kestirmek zor. Bana göre insan ilişkileri içten ve sıcak bir selamla başlamalı, ondan ötesi kolaydır. Dostu değil, düşmanı bile böyle bir davranışın dışında tutmamalı. Ya yeneriz, ya yeniliriz, ama kimi yendiğimizi, kime yenildiğimizi iyice biliriz hiç değilse.

Bebelerimiz üşüyor şimdi, hastalırımız üşüyor, öyle uğursuz bir yıla giriyoruz. Karakış saldırıya geçti, nasıl kazanacağız bu can savaşını? Bir avuç varlıklı kişinin dışında bütün insanlar dertli. Bunalımı artırmak için bu sefalet yangınını körükleyenler var. İnsanın emeği, alın teri, onuru üzerine tezgâhlanıyor bütün bu oyunlar. Canımızı dişimize takmanın, düşünerek, bilimin ışığında savaşmanın zamanıdır. Yalnız hayat mı pahalı? Şimdilerde rahat döşeklerde beklediğimiz ölüm de pahalı. Köşelerde pusu kurmuş seyyar satıcılar gibi onun en ucuzu. Koca bir canı kötü bir kurşunla kabzediyor. Çaresiz kalakalan annelerin, çığrışan çocukların resimlerini seyrediyoruz.

İnsanları tek tek avlamak, yıldırmak, yaralamak, hatta hatta öldürmek mümkün. Bunun örneklerini hep görüyoruz. Şu var ki sosyal bir sınıfı, öfkesi kabaran bir halkı bu köhne metotlarla teslim almak mümkün değil. Baş başdöndürücü hızla sabrın taştığı noktaya doğru geliyoruz. İyi niyetli insanlara merhaba!

Ankara Halk Tiyatrosu çalışmalarını üç oyunla sürdürüyor

Ankara Halk Tiyatrosu, etkinliklerini üç oyunla sürdürüyor. Ankara Halk Tiyatrosu, bu konuya ilişkin yayınladığı bir bültenle, oyun saatlerinin de değiştiğini bildirdi.

Yayınlanan Basın bülteninde sergilenecek oyunların 20.30'dan 18.30'a alındığı da belirtildi.

Uluslararası Af Örgütü İstanbul Grubu yararına düzenlenen sergi ilgiyle izleniyor

Uluslararası Af Örgütü İstanbul Grubu yararına düzenlenen karma resim sergisi geçtiğimiz hafta Bedri Rahmi Galerisi'nde açıldı.

26 Ocak tarihine kadar izlenebilecek olan sergide Alaettin Aksoy, Avni Arbaş, Yüksel Arslan, Aliye Berger, Cihat Burak, Canan Çoker, Tiraje Dikmen, Abidin Dino, Devrim Erbil, Cemil Eren, Turan Erol, Mengü Ertel, Eren Eyüboğlu, Atilla Galatalı, Mehmet Güleryüz, Ergin İnan, Balkan Naci İslimyeli, Nasip İyem, Nuri İyem, Fatma İzli, Özer Kabaş, Binay Kaya, Füreya Koral, Filiz Özayten, Kadri Özayten, Orhan Peker, Mustafa Pilevneli, Rebeyrolle, Selim Turan, Berna Türemen, İsmail Türemen, Haluk Tezenar, Ömer Uluç ve Burhan Uygur'un yapıtları yer alıyor.

Sergiye ilk seramik eseriyle katılacak Uluslararası Af Örgütü İstanbul Grubu Üyesi Füreya Koral yaptığımız görüşmede, serginin gruba maddi destek sağlama ve amaçlarını duyurma nedeniyle açıldığını, resimlerin bağış olduğunu ve katılanların yüksek düzeyde olduğunu belirtmiştir.

Diğer sanatçılar ise: sergisinin ortak bir amaca yönelik olduğunu ve sanatsal açıdan değerlendirilmemesi gerektiğini ancak sanatçıların iyi eserleriyle katıldıklarını bunu da örgüt sorunlarının sanatçılar tarafından desteklendiğini yansıttığını söyelemişlerdir

FİKRET OTYAM'LA SÖYLEŞİ "Eğer bizi sual eden olursa"

MEHMET GENÇ

●FİKRET ANKARA'YI ÖZLEMİŞ ANKARA FİKRET'İ İKİSİ DE ŞİMDİ HASRET GİDERİYOR.

●GAZİ PAŞA HALKI TOPLUMSAL AÇIDAN GELİŞMİŞ. DEVRİMCİ VE BİZİ ÇOK SEVİYORLAR.

Fikret Otyam Ankara'ya indi.

Gazipaşa'dan Ankara'ya...

Ve bir renk geldi yanına yöresine Ankara'nın. Bunca yoksulluğun, bunca soğuğun tedirginliği içinde bir insanın, bir kente, bir yöreye, bir sıcaklık taşıyıvermesi.

Fikret Ankara'yı özlemiş, Ankara Fikret'i.

Üstelik Fikret bu kez Ankara'ya yeni yaşantısının, yeni evliliğinin, ilk hasatını devşirmişte inmiş.

Fırtına gibi bir yaşam. Sergiler, röportajlar, yazılar. Günlük uğraş. Bir yel gibi oradan oraya alıp başını gitmeler. Dönüp gelivermeler. Bir özlem adamı olmak. Sürekli şiirin, emeğin, insanın, insan onurunun sergisine yaklaşmak. İnsanı insan emeğini sergilemek. İnsanı kavramak. Bir inancın adamı olmak. Bir inancı fotoğrafla, yazıyla yaşamla ayakta tutmak. Fikret, Gazipaşa'dan indi ve sergisini açıverdi gene. Eşiyle birlikte bu kez tüm çalışmalarını Evrensel galerisinde sergiledi.

Fotoğraflar, kilimler, yağlı boya tablolar.

Fikret'in dünyasından kopmuş bir sergi dolusu ürünün ortasında gazetemiz yazarı Fikret'le söyleşiyoruz:

Soru: Sayın Otyam, karınızla birlikte düzenlediğiniz bu sergide hangi konuları işlediniz. Halka nasıl bir mesaj iletmek istediniz?

Otyam — Ben, röportajlarımda, fotoğraf sergilerimde olduğu gibi, bu sergimde de yağlı boya yapıtlarımda, insan sevgisi, doğa sevgisi, barış ve bunlara benzer konuları işledim. Aynı konulara bu kez de fırçam ile dikkat çekmeye çalıştım. Ezilen, horlanan kırsal kesim insanının yaşantısını, kendi sanat anlayışım içinde vermek istedim topluma...

Soru: Yapıtlarınızı hazırlarken hangi bölgelerimizden esinlendiniz? ..

Otyam — Biliyorusunuz, Gazipaşa'da oturuyoruz ve artık oraya yerleştik. Gazipaşa'da sürekli gördüğüm bir muz bahçesi vardı. Orada çok güzel bir görüntüsü olan muzları yapmaya çalıştım. Ama beni bayağı yordu bu çalışma... Bunun dışındaki çalışmalarımın hepsi Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun yoksul bölgelerinin, insanlarının görüntüleri. Benim asıl yurdum Güneydoğu ve Doğu Anadolu, daha doğrusu buraları sanatımın kaynağı...

Soru: Kaldığınız bölgelerden sanatınız için faydalanıyor musunuz. Halkla ilişkileriniz nasıl? ..

Otyam — Gazipaşa halkı, toplumsal açıdan gelişmiş, devrimci ve bizi çok seviyorlar... «Biz de onları... 25-30 yıl Güneydoğu ve Doğu Anadolu'yu inceledim. O yörelerin yaşantısını, insanlarını, yoksulluğunu, ezilmişliğini yansıtmaya çalıştım. Ama Gazipaşa benim için bakir bir alan... Özellikle Bilos adında bir köy var ki incelenmeye değer. Buranın halkı, Karadeniz fıkraları gibi ama daha tatlı fıkralar üretiyor. Kaynağını araştıracağım. Bu yöre daha çok yazmaya, araştırmaya uygun bir alan... Bu arada Toroslar'a çıkarak tahtacıları ve dağlardaki köyleri inceleyeceğim... Tabii Gazipaşa'ya yerleştik diye de doğuyu ihmal etmeyeceğim.

Fikret'le söyleşimiz sonrasında, "gazetecinin avradı" Filiz'e de sergilediği kilimlerle ilgili olarak soru sorma fırsatı bulduk. "Gazetecinin avradı" diyoruz ama bu adı Filiz Otyam'a biz takmadık, yerleştikleri ilçenin halkı takmış. Yani Gazipaşa'nın sıcak kanlı insanları... Şimdi yörede herkes, Filiz Otyam'ı "Gazetecinin avradı" olarak çağırıyor ve bu isimle biliyormuş.

Filiz Otyam, hazırladığı kilimlerle ilgili olarak şunları söylüyor:

"Yörenin halkı ekonomik zorluklarla karşı karşıya olduğu ve bu sorunlarını çözmek için her şeyi ekonomik açıdan değerlendirdiği için çok eskilerde curfalık dedikleri tezgahlarda dokudukları tezgahları zamanla unutmaya, daha gelir getirici işlere yönelmeye başlamışlar. Örneğin para kazanabilmek için halk seralarda çalışmayı tercih ediyor...

Yörenin kadınlarına bana bu cufralık dedikleri tezgahlarda dokunan kilimlerin yapılmasını öğretmelerini istedim. Bana "Bu işi çok zor öğrenirsin" dediler. Sağolsunlar bana bu işi öğrettiler. Fikret'de eve bir tezgah kuruverdi. Kısa zamanda kavradım dokumasını, tabii ben daha değişik bir işleyişle dokudum. Sergiyi gezenler çok beğendiklerini söylüyorlar..."

SANAT VE EĞİLİMLERİMİZ

SÜLEYMAN AVŞAROĞLU

SELAHATTİN AY (20)
(lise 3. sınıf öğrencisi)

1- Sinema ve müzik dallarından hoşlanıyorum. Nedeni ise, konuları hoşuma gittiği için, halka hitap ettiğinden...
2- Daha çok toplumsal olayları konu almasını, halkın dertlerini dile getirmesini, halkımıza daha toplumsal konular sunmasını isterim. Aynı olayların müzik dalında da gerçekleşmesini, halk ozanlarının olanaklarının artırılmasını isterim.
3- İlgi duyduğum sanat türlerinden sinema dalında Yılmaz Güney, Orhan Gencebay, Ferdi Tayfur. Müzik dalında ise Orhan Gencebay, Ferdi Tayfur, Abba, Boney M, Zülfü Livaneli...

MUSTAFA DEMİRBAŞ (22)
(garson)

1- Sanatın en çok müzik ve sinema türlerine ilgi gösteriyorum. Müzik olarak Türk halk müziği ve sanat müziğine tutkuluyum. Türk halk müziğimizin her bir kelimesi, kendi yöremizin ve tüm Anadolumuzun güzelliklerinden örnekler verir ve insanları duygulandırır. Türk sanat müziği de insanlar üzerinde yapılan araştırmaya dayanarak içtenlikli bir sevgiye ihtiyacı olan kişilerin duygularını yansıtır.
2- Türk halk müziği olarak okunan bütün parçalar birçok kısma ayrılır. Bunların bir özelliği aşka veya sevgiye bağlı olanlarıdır. Bir kısmı da kendi yöremizin ve tüm Anadolumuzun güzelliği üzerinedir. Sanatçılarımız çeşitli dallarda bizlere örnek vererek bize müziği sevdirmeye çalışıyorlar. Benim en çok sevdiğim parçalar ise: Anadolumuzun çeşitli anlamlarını biz insanlara sunanlarıdır. Sinemaya gelince, vurdu-kırdı veya hayal olarak çevrilen filmlere tutkum pek azdır. Ama insanlara bir şeyler vermek için bizlere gerçekçi olarak sunulan filmleri, sosyalist içerikli, insanlara gerçeği gösteren filmleri beğenirim.
3- İbrahim Tatlıses, Selahattin Alpay, Zeki Müren, Bülent Ersoy, Kadir İnanır, Tarık Akan, Hakan Balamir, İrfan Atasoy, Fikret Hakan.

MUZAFFER YILDIRIM (17)
(lise 3. sınıf öğrencisi)

1- Sanat bölümlerinden ilgilendiğim sinema, tiyatro, müzik... Günümüzde öteki sanat dallarına fazla ilgi yok. Çünkü radyo ve televizyon, basın gibi yayın organlarında konusu geçmiyor. Örneğin heykel...
2- Günümüzde sanat salt kâr yapma amacı güdüyor. Yani sosyal yapıdan uzakta, saptırılmıştır. Sinema dalında sosyal içerikli filmlerin azlığı, tiyatroda ise yüzümüzü güldüren dallardan biri, örnek Devlet Tiyatrosu... Müzik ise batıya aranje olmuş durumda ve gençlik dejenere edilmiştir. Müziğin, sinemanın daha birçok sanat dalının sosyal yapı içinde halkı eğitecek biçimde olmalı...
3- Sinema sanatçıları arasında Yılmaz Güney, Semra Özdamar... Tiyatroda ise Genco Erkal başta olmak üzere Devlet Tiyatrosu sanatçıları... Müzikde de Edip Akbayram, Zülfü Livaneli, Ruhi Su...

LÜTFİ YÜKSEL (20)
(telekşçi)

1- Edebiyatı severim, müzikten hoşlanırım; özellikle Türk sanat müziğinden...
2- Edebiyatı, toplumsal içerikli yapıtları severim. Ama şu sıralarda okumaya pek fırsat bulamıyorum.
3- Gönül Yazar, Zeki Müren, Behiye Aksoy, Emel Sayın, Hamiyet Yüceses, Fakir Baykurt, Orhan Kemal, Yaşar Kemal.

SEMA YAĞCI (26)
(bir sigortada memur)

1- Tiyatro ve müzik... Tiyatroda sanatçı ile halk daha yakın ilişki içindedir; halkla sanatçı bütünleşiyor, dolayısıyla insan daha çok şey öğreniyor. Müzik de zaten insan yaşamının vazgeçilmez bir unsurudur. Bu türün de Türk halk müziği ile az biraz da batı müziğini severim.
2- Genellikle toplumsal içerikli ürünleri beğenirim.
3- Genco Erkal, Rana Cabbar, Zülfü Livaneli, Ruhi Su, Rahmi Saltuk, İzzet Altınmeşe, Bedia Akartürk, Ali Rıza Gündoğdu.

Volker Schlöndorff: Yılmaz Güney'in Sürü filmi 1979'un en iyi filmlerinden birisidir

Nazilerin iktidara geçmesinden başlayıp II. Dünya Savaşı'nın bitimine kadar uzanan dönemi ele alan "Teneke Trampet" filminin yönetmeni Volker Schlöndorff, ünlü Amerikan dergisi Newsweek'e yaptığı açıklamada, Yılmaz Güney'in Sürü filmini övmüş ve "Teneke Trampet" dışında hiçbir film beni "Sürü" kadar etkilemedi dedi.

Schlöndorff yaptığı açıklamayı şöyle sürdürdü: "Güçlü duygulanımları ve sarsılmaz gerçeği böylesine dürüst bir biçimde aktarmak için Türk olmamız mı gerekir dersiniz? Sürü, birçok Amerikan ve Avrupalı filmlerden çok daha güçlü ve nitelikli. Batı ülkelerinin sinemaları ilk günlerindeki saflıklarını, doğallıklarını yitirebiliyorlar. Ama biz, "Teneke Trampet"teki çocuktan ya da üçüncü dünyanın film yapımcılarından doğallığın ne olduğunu öğrenebilmeliyiz.

İstanbul Teknik Üniversitesi Güzel Sanatlar Kolu'nun düzenlediği yarışmayı M. ÖZENBAŞ kazandı

İstanbul Teknik Üniversitesi Güzel Sanatlar Kolunun düzenlediği Karikatür Yarışması sonuçlandı.

Yarışmada birinciliği Mehmet Özenbaş, ikinciliği Ali Işık, üçüncülüğü Ahmet Önel kazandılar.

İTÜ - GSK 1. Karikatür Yarışması'nın "Karikatürcüler Derneği Özel Ödülü"nü Sema Gündeğer, "İnşaat Mühendisleri Odası Özel Ödülü"nü Mahmut Akgün, "Cumhuriyet Gazetesi Özel Ödülü"nü Ahmet Sabuncu, "TMMOB Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Özel Ödülü"nü Levent Karadayılar, "TÜM-İTÜ-DER Özel Ödülü"nü Ohannes Şaşkal 'TÜM-DER İstanbul Şubesi Özel Ödülü"ne Tufan Arkayın'ın yapıtları değer bulundu.

DUYURU

TÖB-DER Hukuk Bürosu avukatları iken, örgütün sıkıyönetimce faaliyetten alıkonması üzerine;

Menekşe Sokak, Menekşe Apartmanı, 20/6 Kızılay/ANKARA adresinde yazıhane açarak, mesleki uğraşımızı sürdürmekteyiz.

Tüm müvekkillerimize saygı ile duyurulur.

Av. Halit Çelenk — Av. İlhan Dişçi
Av. Yücel Yeşilgöz — Av. Akay Sayılır
Av. Günfer Karadeniz — Av. Şükrü Günel

Demorat: 192

İran'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

teklendiği bildiriliyor.

Tahran'daki Amerikan Büyükelçiliği'ni ellerinde bulunduran öğrenciler ise İran'daki Cumhurbaşkanlığı seçimlerine adaylığını koyanlar arasında Amerikan casusları olduğunu öne sürdüler. Öğrencilerin bu iddiası Tahran Radyosu'nun Paris'ten dinlenen yayınında yer aldı.

Aynı iddia, Humeyni'nin seçimleri düzenlemekle görevli temsilcisi Ayetullah Hoca-Ül Huveyni tarafından da tekrarlandı. Tahran Üniversitesinde konuşan Huveyni, ilk turu 25 Ocak'ta yapılacak olan seçimlere katılan adayların çokluğundan yakınarak, "Amerika'nın bu komplosu, İran Devrimini içinden baltalamaya yöneliktir. Bu kadar çok adayın bulunması, seçimlerin yapılışında düzensizliklere yolaçacaktır" dedi.

Huveyni, ayrıca başkanlık için adaylığını koyan yüze yakın kişi arasında ilk elemeyi kendisinin yapacağını açıkladı.

Öte yandan İslam Halk Partisi Üyesi 11 kişinin idam edilmesinden sonra Tebriz'de meydana gelen çatışmalar sırasında 4 kişinin öldüğü açıklandı.

ABD İran'ın

(Baştarafı 1. Sayfada)

cağını söyleyen Saraçoğlu, açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Dünyada yaşanılan çok ağır enerji bunalımına karşı getirdiği nükleer tehlikeler gözönünde tutularak, nükleer elektrik santrallerinin kuruluşuna bile izin vermeyen birçok ülke varken emperyalizmin çıkarlarının korunması uğruna insanlığın yok edilmesi olan nükleer silahların ülkede üslendirilmesi hem ülkenin hem de bölge ve dünya halkları için çok büyük tehlikedir. Böyle bir karar tarihi bir hata olacaktır.

Emperyalizme teslimiyete izin vermemek için tüm halk güçleri birlikte mücadele etmelidirler.

Aziz Nesin'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

15 gün kala yapılan bu hareketin sandık yönetimini "yasa dışı "ilan etmeye yönelik olduğunu bildiren Kara, olayı üniversite yönetiminin bir oyunu olarak nitelendi. Öte yandan Hacettepe, Sağlık Bakanlığı Milli Eğitim Bakanlığı ve KÖY—KOOP Çalışanları Tüketim Kooperatifleri ortak bir açıklama yaparak olayı kınadılar.

TÜM-DER

(Baştarafı 1. Sayfada)

TÜM—DER Şubelerinin kapatıldığını hatırlatan Barış, hiç bir gerekçe gösterilmeksizin şube yöneticilerinin tutuklandığını söyledi. Kapatılan TÖB—DER ve TÜM—DER şubelerinin bir an önce açılmasını isteyen Barış basına açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Devlet dairelerinde dürüst ilerici memurlar kitle hâlinde sürülmekte ve işten atılmaktadırlar.

Mevcut iktidar sürülen ve kıyılan memurların yerine kendi partizanlarını ve faşist çeteleri doldurmaktadır."

Baskı yasalarına

(Baştarafı 1. Sayfada)

sorunların faturasının emekçi halk yığınlarının sırtına yüklenmek istediğini belirten konuşmacılar, ülkemizin içinde bulunduğu koşulların çarpıtıldığını terörü önlemek bahanesiyle kişi ve toplumun kazanılmış temel hak ve özgürlüklerini kısıtlayıcı ve giderek ortadan kaldırıcı önlemlere başvurulduğunu söylediler.

Konuşmacılar ayrıca DGM Yasa tasarısı ile olağanüstü haller yasa tasarılarına karşı çıkılmasının bir yurtseverlik ve demokratlık görevinin ölçütü olduğunu vurgulayarak "önümüzdeki günlerde demokrasiden ve özgürlüklerden yana devrimci güçlerin cephe ve eylem birliğinin zorunlu olduğunu savundular.

Türkiye'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

kan uzun bunalımı sona erdirmiş

Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahale etmesi sonucu ABD'nin bu ülkeye silah ambargosu koymasıyla başlayan bunalım yeni anlaşma sonucu biterek, Türkiye'deki 26 üssün yeniden batı savunma sistemi için kullanılabilir hale gelmesi, NATO için değerli bir stratejik avantajdır.

Tekel'de 43

(Baştarafı 1. Sayfada)

Öğleden sonra, Fabrika Müdürü Rıdvan Metal'ın imzasını taşıyan bir yazıyla Ambalaj Fabrikası'nın birinci vardiyasında çalışan yirmi işçinin iş akitleri fesh edildi. İş akitleri fesh edilen işçiler, kendileri hakkında daha önce herhangi bir soruşturma olmadığını, bu nedenle feshin gerekçesini bilmediklerini açıklayarak, "Biz bu yazıda yazıldığı gibi hiç bir Bakanlık Müfettişiyle ne görüştük ne de konuştuk. Bizi nasıl suçlarlar?" dediler.

Bu arada, içeri giriş-çıkışlar tamamen yasaklandı ve iş akitleri fesh edilen işçiler güvenlik güçleri tarafından askeri bir araca bindirilerek, çıkış kapısına götürüldüler. Bir işçiden edinilen bilgiye göre, fabrikanın ısısı düşürülüp, içeri soğuk hava verildi.

Saat 16.00 sularında, birinci vardiya işçilerin dağılmaları sırasında, faşist işçilerin çeşitli hareketlerde ve çirkin hareketlerde bulundukları öğrenildi. Saat 16.00'da işi devralmaları gereken ikinci vardiya işçileri de, aldıkları bir kararla işe başlamayı reddettiklerini açıkladılar. Bu vardiyalardan da 23 işçinin iş akitlerinin fesh edildiği alınan bilgiler arasında.

Direnişçi işçiler, kendilerine yapılan bu baskınların, bir gün önce Tekel Genel Müdürlüğün'ce Müdürler ve Gümrük ve Tekel Bakanı arasında geçen görüşmede kararlaştırıldığını açıkladılar

Işçiler, Tek-Gıda İş tarafından daha birçok işçinin iş akitlerinin fesh edilmesinin ve yerlerine faşistlerin alınmasının kararlaştırıldığını ve direnişin kırılması için Tekel'e ait Güven ambarlarında çalışan Tek Gıda-İş Temsilcilerine ileride 40 bin liraya tamamlanmak üzere, 10 biner lira avans verildiğini bildirdiler.

Öte yandan Cibali Tütün Fabrikasında işçilere baskı yapıldığı için, çalışmadıkları iddiası üzerine binbaşı işçileri toplayarak, çalışmak isteyenlerin makina başına geçmelerini istedi, ancak işçiler sorunları çözülmeden üretim yapmayacaklarını belirttiler.

Takrir-i sükûn

İlhami SOYSAL

(Baştarafı 4. Sayfada)

cak. Bunun değişmesi söz konusu değil. Gene bir Anayasa olacak. Parlâmento da duracak, partiler de partililer de, belki ad olarak bazı sarı sendikalara, Kızılay, Çocuk Esirgeme Kurumu, Yardımsevenler Derneği, Türk Yükseltme Derneği, Rotary Club, Lions Derneği, Körler Derneği gibi dernekler var olacaklar. Ticaret ve sanayi odalarının, borsalar birliğinin, TÜSİAD'ın kaldırılması susturulması ise zaten söz konusu olamaz.

ÇARŞAMBANIN GELİŞİ

Ama bunlara karşılık örneğin basında Türkiye ile Amerika arasında parafe edilmiş SIA Andlaşmasını tartışmak, işçi sınıfı sözünü etmek, grev, gösteri gibi şeyler yasak olacak. Yasayla, zorla fiyat dondurmak olası değil ama, örneğin ücretler dondurulabilir, vatandaşa çalışma yükümlülüğü getirilebilir, getirilecek. Arada da kuşkusuz yasal yollardan ve yasal biçimde pek çok kuruluş, demokratik örgüt ve elbetteki birkaç parti kapatılıp, bazı kişiler de asılacak...

Gidiş bu. Hem de son derece yoluna yordamına, usulüne ve yasalara uygun olarak gidiş bu. Haberi olmayanların haberi ola...

Ama, bilesiniz, bu dönem de gelir geçer.. Önemli olan delmeden gelip geçmeli.

Üç polisin

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bu arada Şehit Haydar Polis Karakolu'nun taranması ve bombalanması olayından önce güvenlik kuvvetlerince aranan İskenderun Lisesi, İskenderun Sanat ve Meslek Liseleri öğrencilerinden yaklaşık 100 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların yakınları kardeşlerinin, babalarının, çocuklarının bırakılmaları için İskenderun Emniyet Amirliği önünde bekliyorlar.

Turizm

(Baştarafı 1. Sayfada)

geyle yemekhanenin pazartesi günü açılacağını ancak yeni bir olay çıkması halinde bir daha açılmamak üzere kapatılacağını bildirdi.

Bakanlık çalışanları adına yapılan yazılı açıklamada, bakan Barlas Küntay'ın "Bütün anarşistleri temizleyeceğim" dediği belirtildi.

450 bin

(Baştarafı 1. Sayfada)

Prof. Altan Günalp, kağıt ve enerji sıkıntısı nedeniyle başvuruların bu yıl erkene alındığını, 28 Ocak'tan sonra yapılacak başvuruların geçersiz olacağını söyledi.

450 BİN ADAY AÇIKTA KALACAK

Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavına bu yıl 480 bin dolayında adayın katılacağı, bu adaylardan ancak 40 bininin merkezi sistem ile bir fakülte veya yüksek okula kayıt yaptırabileceği öğrenildi. Bu duruma göre 450 bin dolayında aday bu yıl açıkta kalacak. Açıkta kalan adaylar ön kayıt ile öğrenci alan yerler ya da eğitim enstitülerine kayıt yaptırabilecekler.

ADAK

(Baştarafı 2. Sayfada)

Can YÜCEL

Bir baston verirler

BİRİNCİ. Nasıl şimdi, Mr. Smith? Ayakta daha iyi durabiliyorsunuz değil mi?

SMİTH. Evet. Soluma yaslanınca, daha iyi... Yine de siz ayağımı geri verin benim! Ne de olsa kendi ayağım...

BİRİNCİ. Ap'edersiniz ama, bir şüpheniz varsa bizden...

İKİNCİ. Hemen söyleyin de defolup gidelim burdan...

SMİTH. Ne münasebet! Nereye gidecekmişiniz! Beni bırakırsanız, n'aparım ben tek ayakla sonra?...

BİRİNCİ. Buyrun ayağınız!

SMİTH ayağını koltuğunun altına kıstırır

SMİTH. Bu sefer de bastonumu düşürdüm!

İKİNCİ. Daha ne istiyorsunuz, ayağınızı geri aldınız ya!

Birlikte kahkahayı basarlar

SMİTH. Sahiden ayakta duramıyorum artık! öbür bacağım da ağrımaya başladı çünki.

BİRİNCİ. Ee, olacak tabii o kadar!..

SMİTH. Sizi daha fazla rahatsız etmek istemezdim ama bastonsuz kıpırdıyamıyorum yerimden.

İKİNCİ. Bastonunuzu yerden kaldırıp size verecek yerde, madem çok ağrıyor diye yakınıyorsunuz, öbür bacağınızı da testereyle keseriz, olur biter bu iş.

SMİTH. Evet, öylesi daha iyi olacak galiba.

Öbür bacağını da testereyle keserler Smith yere yığılır.

SMİTH. Hiç ayağa kalkamıyorum artık.

BİRİNCİ. Bu feci işte! Oturmayasınız diye bunca cabadan sonra...

SMİTH. Ne?

İKİNCİ. Ayağa kalkamayışınız feci bişey.

SMİTH. Demeyin böyle, içim sızlıyor!

İKİNCİ. Neyi demiyelim?

SMİTH. Şeyi...

İKİNCİ. Ayağa kalkamadığınızı mı yani?

SMİTH. Çeneni tutamaz mısın sen?

İKİNCİ. Tutamam, Mr. Smith. Ama isterseniz, kulağınızı kesebilirim. Böylece, "Artık ayağa kalkamıyorsunuz!" dediğimi duymazsınız.

SMİTH. Evet, öylesi daha iyi olacak galiba.

Sol kulağını testereyle keserler.

BİRİNCİYE.
Sade seni işitiyorum artık.

İKİNCİ o yana geçer.
Kulağımı verin bana, lütfen!

Öfkelenir.

Öbür kesik bacağımı da verin! Hasta bir adama böyle davranmaya utanmıyorsunuz, di'mi! Bacaklarımı verin diyorum size! Artık işe yaramasalar da, benim malım onlar yine de...

Öbür bacağını kolunun altına kıstırırlar, kulağını da kucağına korlar.

Herşeyin bir haddi var, böyle şaka mı olur, canım!.. Aa, koluma n'oluyor benim?

İKİNCİ. Bunca hırdavatı kolunuzun altında taşımaya kalkarsanız olacağı bu!

SMİTH, *aşağıdan alarak.* Öyle ya. Elimden alın şunları bari.

İKİNCİ. Kolunuzu kesip alalım daha iyi, kurtulursunuz büsbütün.

SMİTH, Peki, madem siz öyle diyorsunuz...

İKİNCİ. Elbette.

Sol kolunu keserler.

SMİTH, Sağolun, Çok zahmet ediyorsunuz benim için.

BİRİNCİ. Buyrun, Mr. Smith. Neniz varsa, hepsi elinizin altında. Kimse alamaz onları sizden artık.

Kesilmiş kolunu-bacağını kucağına koyarlar. Mr. Smith de seyre koyulur onları.

SMİTH. Tuhaf şey! Tatsız tatsız şeyler geliyor aklıma...

BİRİNCİYE.
Kuzum, tatlı bişey anlatsana bana.

BİRİNCİ. Memnuniyetle, Mr. Smith, ister misiniz size bir fıkra anlatayım?...İki adam bir meyhaneden çıkmışlar. Dışarı çıkmalarıyla bir kavgadır kopmuş aralarında. Oracıkta buldukları at boklarını birbirlerne savurmağa başlamışlar. Birinci ikincinin, ta ağzının ortasına kocaman bir at boku oturtmuş. Bunun üzerine, ikinci, eliyle boku hafifçe aralayarak: "Bu boku ağzımdan çıkarmayacağım" demiş, "polis gelinceye kadar"

İKİNCİ *güler;* Mr. SMİTH *gülmez.*

SMİT. Hiç de hoş bir fıkra değil. Daha hoş bişey anlatamaz mısın bana?.. Dedim ya, tatsız tatsız şeyler geliyor aklıma.

BİRİNCİ. Kusura bakmayın, Mr. Smith bu fıkradan başka anlatacak bişeyim yok.

İKİNCİ. Ama öyle tatsız tatsız şeyler geliyorsa aklınıza, kafanızı kesip atalım.

SMİTH. Öyle yapın ya. Belki bir yardımı dokunur...

Kafasının üst yarımını testereyle keserler.

BİRİNCİ. Nasıl, Mr. Smith, başınızdaki ağırlık kalktı mı?

SMİTH. Evet, evet, epiy hafifledi kafam... Şimdi de ama, feci bir üşüme var kafamın üstünde.

İSİNCİ. Öyleyse şapkanızı giyin!

Böğürür.

Şapkanı giysene be!

SMİTH. Yetişemiyorum ki...

İKİNCİ. İster misin bastonunu?

SMİTH. Lütfen.

Bastonuyla şapkasını yakalamaya çalışır.

Bastonumu düşürdüm şimdi de, uzanamıyorum şapkama... Çok çok üşüyor başım.

İKİNCİ. Kafanı olduğu gibi koparalım, ne dersin?

SMİTH Nasıl olur, bilmem ki...

BİRİNCİ. Bilirsin, bilirsin sen!...

SMİTH. Sahi söylüyorum, bişey bildiğim yok artık.

İKİNCİ. Mesele yok öyleyse.

Kafasını koparırlar. Smith sırtüstü yuvarlanır.

SMİTH. Durun bidakka!. Birinizden biri elini alnıma koyuversin, n'olur!

BİRİNCİ. Alnına mı? Nerde alnın?

SMİTH. Birinizden biri elimi tutuversin, n'olur!

BİRİNCİ. Elini mi? Nerde elin?

İKİNCİ. Zihniniz şimdi biraz hafifledi mi, Mr. Smith?

SMİTH. Yok... Demek istiyorum ki yani, kocaman bir kayayla basıyorlarmış gibi geliyor sırtıma...

İKİNCİ. Ne yapacaksınız, Mr. Smith, hayat bu! Her şey birarada olmuyor!

(1954 - .....)
NECDET ERDOĞAN BOZKURT

İşkenceci katiller tarafından katledildi
İşkenceci katillerden hesap soracağız
Faşizme Ölüm, İşkenceye Son

ANKARA
YURTSEVER DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEĞİ

Demokrat: 193

FATİH VELİOĞULLARI
1961 - .....İSTANBUL

HÜSEYİN GÜNDOĞAN
1959 - ......İSTANBUL

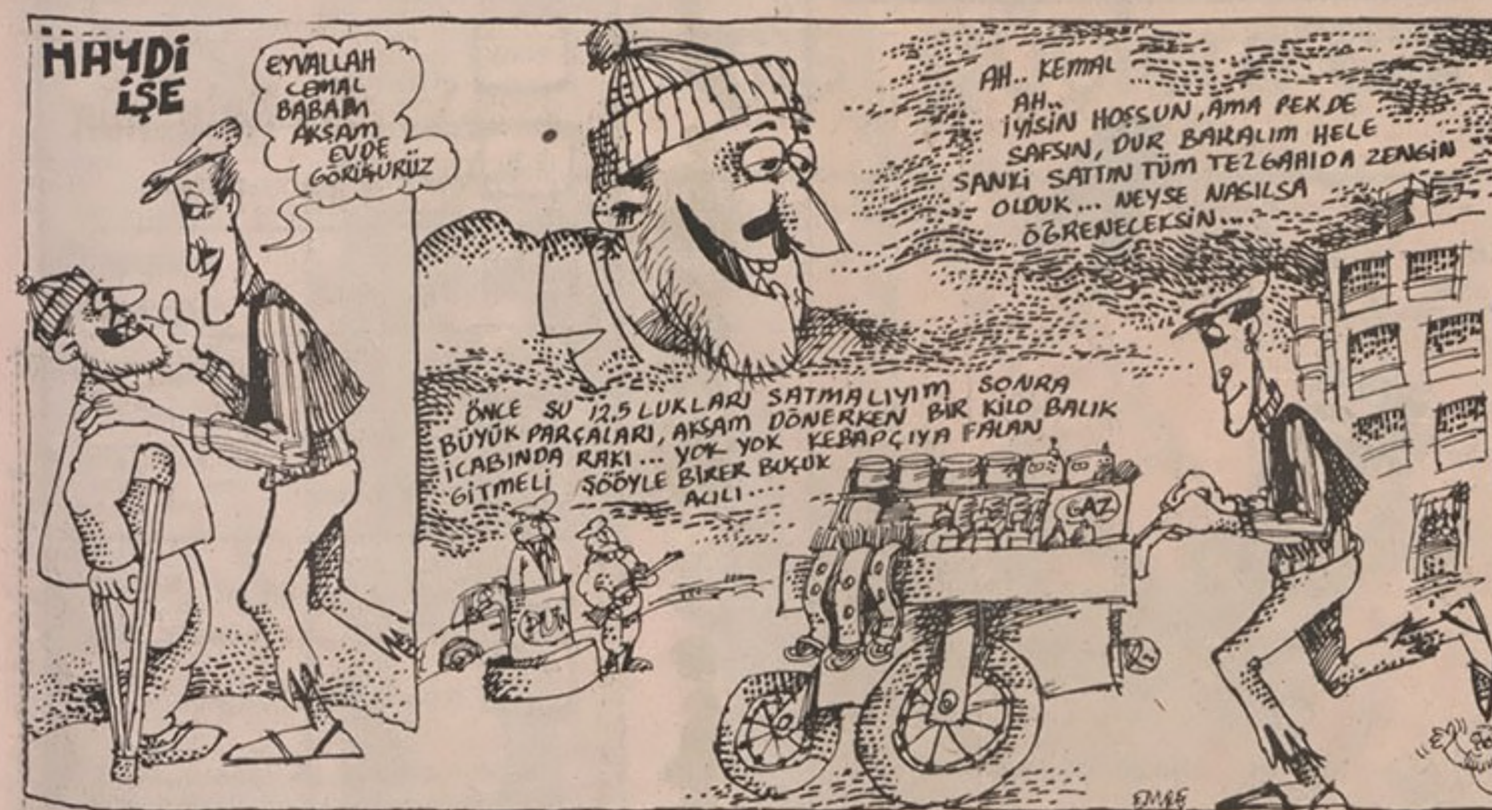
Onlar, başta ABD ve Rusya olmak üzere, emperyalizme, sosyal-emperyalizme, faşist diktatörlüğe, sosyal-faşizme ve her türden gericiliğe karşı, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde şehit düştüler.

Anılarını mücadelemizde yaşatacağız.

Haydarpaşa Lisesi Öğrencileri

Demokrat: 183

NE ALIRSAN 12.5

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50 Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3262/20
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN
Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL.
1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

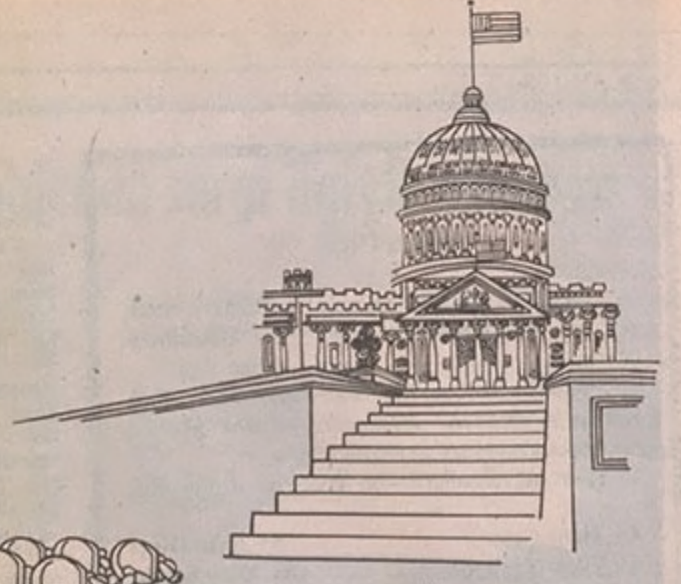
İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt.cm)	400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm)	450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm)	320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700 — TL.
Yayın ilanları	400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

NATO TUZAĞI ve TÜRKİYE

ABD emperyalizminin yeni oyunları

(Yalçın Çetin'in "Vatan millet Sakarya" albümünden)

3 — İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ

● TÜRKİYE NATO'YA GİRDİKTEN SONRA ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİ KARŞISINDA ABD'NİN ÇIKARLARI YÖNÜNDE TAVIR ALMIŞ VE BU TÜR HAREKETLERİN BASTIRILMASINDA VE ETKİSİZLEŞTİRİLMESİNDE ÖNEMLİ ROLLER OYNAMIŞTIR.

ASKERİ ÜSLER VE U-2 OLAYI

Emperyalizm önceleri geri bıraktırılmış ülkeleri açıkça işgal ederek oralarda üs kurmak yolunu seçmekteydi. Fakat daha sonraları açık işgalin halkın tepkisine yolaçtığını görünce o ülkelerde ortak savunma anlaşmalarına göre "ortak" üsler kurarak gizli işgale yöneldi. NATO'ya girdikten sonra Türkiye'de kurulan üsler beş türlüdür:

1)Hava üsleri
2)Stratejik füze üsleri
3)Radar-elektronik istihbarat tesisleri
4)Muhabere irtibatları
5)Lojistik Destek Grup Komutanlığı

Türkiye, sayıları 25 olan bu üsler için ABD'ye 32 milyon metre karelik toprak tahsis etmiştir. Bu üsler doğrudan ABD ve NATO'nun denetimindedir ve 1958 Lübnan çıkarmasında ve U-2 istihbarat uçuşlarında Türk Hükümetine danışılmadan kullanılmışlardır.

1957 yılında ABD, Sovyetler Birliği üzerinde istihbarat uçuşu için U-2 uçaklarını kullanmaya başladı. Bunun için de Türkiye'de geniş bir radar şebekesi kurdu ve İncirlik Hava Üssü'nü bu uçuşlar için bir merkez yaptı. CIA tarafından yürütülen U-2 uçuş programına uygun olarak İncirlik'ten havalanan bir U-2 uçağının 1 Mayıs 1960'da Sovyetler Birliği üzerinde düşürülmesi bu üslerin kimin denetiminde olduğunu ve hangi amaçlar için kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Türkiye NATO'ya girdikten sonra Ulusal Kurtuluş Hareketleri karşısında ABD'nin çıkarları yönünden tavır almış ve bu tür hareketlerin bastırılmasında ve etkisizleştirilmesinde önemli roller oynamıştır. Türkiye ABD'ye olan sadakatini 1955 yılında Bandung'da yapılan Asya-Afrika devletleri konferansında kanıtlamıştır. Önceleri konferans çağrısını reddeden siyasal iktidar, ABD'nin isteği üzerine "etkili bir sözcü" olmak için konferansa katılmış ve bağımsız bir dış politika sürdürmek isteyen geri bıraktırılmış ülkelere karşı çıkarak emperyalizmin savunuculuğunu yapmıştır.

Bu hareketi nedeniyle ABD, Türkiye'yi ödüllendirmek yoluna gitmiş ve yardımlarını artırmıştır.

Yine 1955 yılında Türkiye İsrail'in varlığını ve Ortadoğu petrolündeki emperyalist çıkarları korumak amacıyla kurulan Bağdat Paktına öncülük etmiştir. Türkiye, İsrail'in Mısır'a saldırması ve Süveyş Kanalının millileştirilmesi girişimine karşı, Fransa ve İngiltere'nin ortak askeri harekâtı üzerine emperyalist ülkeleri desteklemiştir.

1957 yılında ise ABD, İngiltere'nin Ortadoğu'da boşalttığı yeri doldurmak için Eisenhower doktrinini ilan etmiştir. Bu doktrin ile ABD emperyalizmi Ortadoğu ülkelerini "korumak" amacını gerekçe göstererek bu ülkelerdeki devrimci hareketleri bastırmak için zemin hazırlamıştır. ABD, Ortadoğu'da gelişen milliyetçilik akımlarını ve devrimci muhalefeti bastırmada askeri nitelikteki Truman doktrininin yetersizliğini görmüş ve yeni doktrin ile bölgede daha saldırgan bir politika izlemeye yönelmiştir.

Eisenhower doktrininin ilan edilmesinden hemen sonra Türkiye bunu desteklediğini açıklamıştır. Yayınlanan bir Türk-Amerikan ortak bildirisinde Türkiye yalnız doktrini desteklemekle kalmamakta, ayrıca doktrinin uygulanmasında ABD ile ortak hareket edeceğini belirtmektedir. Bu davranışıyla Türkiye ABD'nin gözüne bir kez daha girmiş ve daha fazla yardım alabilmiştir.

1958 yılında Irak'ta Kral Faysal'ın devrilmesiyle başlayan devrimde Türkiye, ABD'nin istediği tavrı almış ve Irak'a karşı saldırıya geçmeyi bile düşünmüştür. Daha sonra ABD ve İngilizlere'nin Irak'daki devrime karşı bir harekette bulunulmasını uygun görmemeleri sonucunda Türkiye bu saldırgan tavrından vazgeçmiştir.

Eisenhower doktrininin uygulanması asıl Lübnan olayları sırasında gerçekleşti. Lübnan'daki olayları bahane eden ABD ülkeye deniz piyadeleri çıkararak müdahale etti. ABD'nin bu saldırısı da Türkiye'den tam destek bulmuştur. Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu, harekatı "tamamiyle tasvip" ettiklerini ve memnunluk duyduklarını açıklamıştır. Bu arada İngiltere'de Ürdün'e asker çıkarmış ve hükümet yaptığı açıklamada gerektiğinde Türkiye'nin de bu ülkeye gönüllü asker gönderebileceğini belirtmiştir.

1965 DÖNEMİ

1965'i izleyen yıllar hem NATO ittifakı hem de ABD-Türkiye ilişkilerinde yeni olaylara sahne olmuştur.

Aynı yıllar toplumun hızla bilinçlendiği, toplumsal muhalefetin de varlığını gösterdiği yıllardır. Bu dönem Türkiye'nin ABD emperyalizmi ile olan ilişkilerinde ve NATO içinde kalıp kalmamasında halkın ne denli duyarlı olduğunu göstermiş ve bu konular yıllarca gündemden düşmemiştir.

1960'lı yılların başından itibaren ABD'nin benimsemeye başladığı 'topyekün karşılık' stratejisi yerine, 'esnek karşılık' stratejisine geçilmesi konusu NATO ittifakı içinde çeşitli tartışmalara yol açtı. NATO'nun Avrupa'lı üyeleri ve Türkiye bu yeni stratejiye karşı tavır aldılar. Yeni stratejinin verdiği ilk izlenim, ABD emperyalizminin NATO'yu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istediği ve kendi dışındaki ülkeleri birer piyon gibi öne sürdüğü doğrultusunda idi.

'Esnek karşılık' stratejisinin ne olduğuna baktıktan sonra bu eleştirilere yeniden döneceğiz. 'Esnek karşılık' stratejisi, SSCB veABD arasında nükleer dengenin sağlanmasıyla başlayan 'Nükleer caydırıcılık' girişimlerinin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştı.

Halen de geçerli olan bu stratejinin üç aşaması sözkonusudur:

1)Üye devletlerden birinin saldırıya uğraması karşısında doğrudan konvansiyonel silahlarla karşılık verilmesi...

2)Bu saldırı konvansiyonel silahlarla bastırılamazsa, NATO üyesi devletler arasında durum değerlendirilerek taktik nükleer silahlarla karşılık vermek doğrultusunda bir girişim...

3)Stratejik nükleer savaş...

Nükleer silahlarla girişilecek bir savaşın herhangi bir sonuç vermeyeceğinden öte, kullanacak ülkenin de yok olmasını getireceğinden olanaksızlaşması, bu silahların potansiyonel olarak karşı tarafı tehdit edici 'caydırıcılık' rolü önem kazanmıştır. Caydırıcılık, karar vericilerin, aynı silahla karşılık vereceklerini belirterek, karşı tarafı olası bir davranıştan vazgeçirmeleridir. Günümüzde nükleer denge döneminde, caydırıcılığın en önemli ön koşulu karşı tarafın da algılayacağı bir biçimde, herhangi bir soruna karşı yapılan tehdidin bu sorunun boyutları ile doğru orantılı olmasından geçer. Bunu esnek karşılık stratejisi ile birlikte şöyle somutlayabiliriz:

Kıtalararası füzeler gelişmeden önce ABD, mevcut nükleer silahları aracılığıyla SSCB'nin herhangi bir bölgesine ulaşabileceğine karşın, SSCB Amerika kıtasına ulaşmaktan yoksundu. SSCB'nin de bu alandaki gelişmeleri uygulamaya başlamasından ve sözkonusu füzeleri geliştirmesinden sonra, Amerika'nın SSCB'ye karşı nükleer silah kullanabilme durumu ortadan kalkmıştır. Yani 'topyekün karşı koyma' stratejisinin inandırıcılığı dolayısı ile caydırıcılığı kalmamıştı.

Nükleer silahların ulaştığı bu denge durumu, ABD'nde gerek alan gerekse de silahların niteliği açısından 'savaşların sınırlandırılması' tezini hakım kılmıştı. Yani herhangi bir saldırı anında ABD elindeki tüm nükleer gücü kullanmayacak, ve kendi ülkesini savaş dışı tutabilecekti. Bu da Avrupa'nın üzerindeki 'nükleer şemsiye'nin caydırıcılığını ortadan kaldırmaktaydı. Avrupa'lı üyeler Amerika'nın kendi güvenliğini tehlikeye sokup, müttefiklerine yardım edip, etmeyeceği konusunda tereddütlere sahiptirler. Buna karşın taktik nükleer savaş da olsa Batı Avrupa'da ve özellikle Türkiye'de böylesi bir girişimin büyük tahribatlara yol açacağı belirtilmekteydi. Bu iddiaları değerlendirdiğimizde bunların yadsınamayacak gerçekler olduğu açık... Yalnız gözardı edilmemesi gereken önemli nokta şudur; ABD ve Kanada dışındaki tüm NATO üyeleri 'topyekün karşılık' stratejisi döneminde de topun ağzındaki -eğer bir top sözkonusu ise- ülkelerdi. Şöyle ki, nükleer güç üstünlüğünün ABD'nde olduğu 1964'e kadarki dönemde, SSCB'nin ABD'ye ulaşacak güce sahip olmaması doğal olarak yine diğer NATO ülkelerini savaş alanı haline getirmekteydi.

Bu tartışmalar 1967 Aralık ayında NATO Konsey'inde, ABD'nin önerisi olan 'esnek karşılık' stratejisinin kabul edilmesi ile sonuçlandırıldı.

Bu yılı izleyen dönem, NATO içindeki strateji değişikliğinin yerine oturması dönemi oldu. Yeni strateji saptanmasının ardından NATO ülkeleri açısından gündeme gelen gelişmeler, 'yumuşama' (Detant) çerçevesi içinde gerek, ABD-SSCB, gerekse de NATO-Vaşrova Paktı düzeyinde anlaşmalar ile sonuçlanan veya hala üzerinde çalışılan görüşmeler yapıldı. Bunlardan en önemlileri; Stratejik Silahların Sınırlandırılması Görüşmeleri (SALT I) 1972'de, Avrupa haritasına meşruluk kazandırmak amacıyla toplanan Helsinki Konferansı 1975'de, sonuçlanırken, Karşılıklı ve Dengeli Güç İndirimi (MBFR) görüşmeleri sürmektedir. Son görüşmeler özellikle Orta Avrupa ülkelerini kapsamaktaydı. Bu konuda NATO üyesi ülkeler, ortak bir tavır alamamışlardır.

Ancak tüm bu gelişmeler NATO'nun, Amerika dışındaki üyelerinde zaten varolan tereddütleri güçlendirdi. Kaygıların ortak noktası, ABD ve SSCB'nin nükleer bir dünya savaşını önlemek için karşılıklı yakınlaşması, çıkabilecek olası savaşın Avrupa ile sınırlı olacağı görüşünü güçlendirirken, bu konuda iki ülkenin (ABD ve SSCB) zımnen de olsa böylesi bir durumu bir strateji olarak benimsemiş olabilecekleri idi. İki devletin nükleer pazarlıkları, NATO üyesi Avrupalı ülkeler arasında 'bağımsız bir Avrupa nükleer gücü'nün oluşturulması konusunda uzun tartışmalara yol açmıştır.

ABD ile İkili ilişkiler konusundaki, halkın hassaslığı ilk kez Başkan Johnson'ın, Başbakan İnönü'ye gönderdiği 5 Haziran 1964 tarihli mektupla su yüzüne çıktı. İşgal edilmiş düşman ülkelerine dikte ettirilen barış koşullarını andıran bir tutum içinde yazılmış olan bu mektup, 3 Ocak 1966'da basına açıklandıktan sonra şiddetli tepkiler doğurmuş ve ABD aleyhtarı bir ortam yaratmıştır.

Başkan Johnson bu mektupta, Türkiye ile Yunanistan arasında patlak veren Kıbrıs bunalımında başvurulması planlanan askeri çıkartma harekatının 12 Temmuz 1947 tarihli Yardım Andlaşmasının 2. ve 4. maddelerine dayanarak, durdurulmasını istemiştir. Ayrıca, mektupta ABD'nin yalnız kendi adına değil, NATO ülkeleri adına da karar vererek SSCB'nin herhangi bir müdahalesi karşısında Türkiye'ye yardım edilmeyeceği de belirtiliyordu. ABD emperyalizminin Tükiye iç işlerine doğrudan ve açıkça müdahale ettiği bu mektuba İnönü'nün verdiği yanıt ise, 'adaya müdahalenin 1960 Andlaşmasının uygulanmasını sağlamak amacıyla düşünüldüğünü, işgalci bir maksadın olmadığını' belirten bir içerikteydi. Mektup aynı zamanda Batıya, özellikle de 'dost ve müttefik' ABD'ye duyulan güvenin, hayal kırıklığına dönüştüğünün de bir ifadesi idi. Kısacası güvenilen dağlara karlar yağmıştı.

Bu durum karşısında yükselen kitlesel tepkiler, yöneticileri ABD ile imzalanmış olan ikili anlaşmaları yeniden gözden geçirmeye itti. Yine bu döneme değin gizliliğin hakim olduğu İkili Anlaşmalar tümüyle olmasa da, ortaya çıkartılmaya başlandı. Hükümet ABD'den 'ulusal çıkarlarımızla çeliştiği' gerekçesiyle, NATO ile olan ilişkilerin ve İkili Andlaşmaların yeniden gözden geçirilmesini istedi. Halkın tepkisi iktidarda bulunan AP'yi ABD yanlısı katı dış politikasını yumuşatmaya ve ilişkilere esneklik getirmeye zorlamıştı. 21 Ocak 1967'de Dış İşleri Bakanlığı 54 İkili Andlaşmanın varolduğunu, bunların, 3'ünün 1950 öncesinde, 31'inin DP döneminde, kalan 20'sinin de 1960-65 yılları arasında imzalandığını açıklarken, bu anlaşmaların tekrardan bir araya getirilerek, 'sistematik bir düzene sokulması' gerektiğini belirtiyordu.

1965 sonrası AP iktitarı döneminde ABD ile ikili anlaşma yapılıp, yapılmadığı konusunda tartışmalar sirerken, 20 Ocak 1967'de ABD ile Türk Hükümet temsilcileri arasında başlayan görüşmeler 3 Temmuz 1969'da 'Ortak Savunma İle İlgili İşbirliği Anlaşması'nda nihayetlendi. Andlaşmanın Kuzey Atlantik Anlaşmasının 21. maddesi gereğince, 'İki hükümet arasında müşterek savunma tedbirlerinin dayandırılacağı temel ilkesi ile ilgili olduğu açıklandı. 1969 Ortak Savunma Andlaşması da diğer ikili Andlaşmaların çoğu gibi gizliydi. Açıklanan sadece anlaşmaya temel olan ilkeler oldu. Bu ilkelerde sirekli vurgulanan 'iki devletin karşılıklı işbirliği, tarafların egemenlik ve eşitlik hakları' noktaları olmuştu. Ancak bilinen bir gerçek şudur ki, NATO anlaşmasının 3. maddesine dayanarak imzalanmış olan İkili Anlaşmalar ABD emperyalizmine sayılamayacak ayrıcalıklar sağlamıştır.

Temel Anlaşmanın imzalanmasının ardından, toplumsal muhalefetin de etkisiyle Amerikan askeri personelinin sayısında önemli ölçüde azalma görülmüştür. Kısa süre içinde 27.000 olan personel sayısı 6400'e indirildi. Bunların da toplu olarak yaşamaları sağlanmaya çalışıldı. Buna paralel olarak Amerikan 6.Filosu'nun 1968 yılında kitlesel protestolara yol açması sonucu 6.Filonun da Türk limanlarına uğraması sınırlandırıldı. Anacak açıktır ki, tüm bunlar görüntüsel değişmeler ve sınırlamalardır. Yani ABD.nin ülkemizdeki personelinin sayısını düşürmesi, üslerin kapatılması gibi durumlar ABD emperyalizminin hegemonyasından Türkiye'nin kurtulduğu anlamına gelmez, ama bunlar o doğrultuda birer adımdır.

Bu dönem Türk-ABD ilişkilerinde bir yakınlaşma dönemi olmuştur. 12 Mart ile bastırılan toplumsal muhalefet ile birlikte, Amerikan emperyalizmi aleyhine gösterilere son verilmiş ve 6.Filo yeniden limanlarımızı 'ziyaret' etmeye başlamıştır.

Bu dostluk ilişkileri 1974 Kıbrıs harekatından geniş ölçüde etkilenmiştir. Bu harekatta, NATO silahlarının Kıbrıs'da anlaşmalara aykırı olarak kullanıldığı gerekçesiyle, Türkiye'ye silah ambargosu uygulanmaya başlanmıştır Öte yandan da Yunanistan, 'iki müttefikin arasındaki çatışmayı önleyemediği' gerekçesiyle, NATO'nun askeri kanadından çekildiğini açıklamıştır.

—YARIN:—
AMBARGO SONRASI GELİŞMELER

ÇOCUK GAZETESİ

TÜRKÜLERDEKİ KURŞUN İZLERİ

Bir varmış, bir yokmuş. Ülkelerden birinde bir çocuk varmış. Adı Sinan'mış.

Sinan evlerinin yanındaki ilkokulun beşinci sınıfına gidermiş. Okumayı çok sever, durmadan okurmuş. Annesi:

"Günaşırı kitap alınır mı oğlum? Böyle giderse kazancımız kitaba bile yetmiyecek," diye yakınırmış. Bir yandan da oğlum okuyup da büyük adam olacak diye sevinirmiş.

Sinan birgün okurken uyuyakalmış. Düşünde bir güvercin ak kanatlarını çırpa çırpa gelip konmuş yanına.

"Günaydın Sinan kardeş! Gel seni uzak bir ülkeye götürüp gezdireyim."' demiş.

Sinan çok sevinmiş. Ama "Bu küçücük kuş beni nasıl götürecek?" diye düşünmekten de kendini alamamış. Güvercin onun aklından geçenleri anlayınca kocaman bir kuş oluvermiş. Sinan'a:

"Bin sırtıma," demiş.

Kuşun sırtına binmiş Sinan.

"Yum gözlerini!.." demiş kuş.

Yummuş gözlerini.

"Aç gözlerini!" demiş

Açmış. Bir de ne görsün? Topların patladığı, uçakların bombalar yağıdırdığı, insanların öldüğü bir ülkede değil mi! Heyecan ve korkudan nerdeyse bayılacakmış. Filmlerde bile böyle korkunç sahneler görmemişmiş.

"Korkma!.." demiş güvercin. "Bir sığınak biliyorum. Oraya gideriz. Hiçbir bomba bizi bulamaz orada."

Sine sine, çukurlara yata kalka varmışlar sığınağın deliğine. Ikına sıkına, küçüle büyüye girmişler delikten. Karanlık yollardan geçip cılız bir ışığa doğru ilerlemişler. Kolları bacakları çırpı gibi, küçücük, kara kuru bir çocuk bulmuşlar ışığın yanında. Gelen arıların iğnelerini kutudaki sıvıya batırıyormuş durmadan. Arıların üçü gidip beşi geliyormuş. Dur durak yokmuş çocuğa. Mekik gibi işliyormuş elleri.

Bir süre şaşkınlık ve hayranlıkla izlemişler çocuğu. Azıcık soluklanınca Sinan:

"Çok çalışıyorsun. Hiç durmadan ne yapıyorsun öyle?" demiş.

"Arıların iğnelerine zehir sürüyorum. Ülkemize düşmanlar girdiler. Kovmak gerek onları. Soluk almadan çalışıp kovmak gerek. Herkesin bir işi var. Benim işim arıların iğnelerine zehir sürmek. Hiç durmadan bu işi yaparım" demiş çocuk.

"Arılar nasıl geliyorlar senin yanına?" demiş Sinan.

"Dedemin işi arıları eğitmektir. Sınıf arkadaşımın dedesi de sinekleri eğitir. Dedemin eğittiği arılar bana gelirler. Benim zehir sürdüğüm arılar da doğruca düşman askerlerine giderler. Onları sokup öldürürler. Arkadaşlarımın zehir sürdüğü sinekler de gidip düşman askerlerinin yiyeceklerine konarlar. Zehirli yiyecekleri yiyen düşmanlar hemen ölürler" demiş çocuk.

"Peki bu kadar çok zehiri nerden buluyorsun?" demiş Sinan.

"Ülkemizde savaş dışı kalmış yaşlılar var. Onlar en zehirli yılanları tutup zehirlerini alırlar. Sonra bu zehirler bizlere ulaştırılır. Şu anda binlerce çocuk arıların iğnelerine zehir sürüyor. Binlercesi de sineklerin ayaklarını zehirliyor. Bu işler düşmanları kovana dek sürecek." demiş.

"Sen okula gidiyor musun?" diye sormuş Sinan.

"Gidiyorum." demiş çocuk. "Düşman bombalarından korunmak için yer altına okullar yaptık. Akşam olup da arılar kovanlarına çekilince okula gideceğim. Sabah erkenden yine işbaşı yapacağım."

"Beni lafa tuttunuz." der gibi başını sallamış. Elleri mekik gibi işlemeğe başlamış yeniden. Hem çalışıyor, hem türkü söylüyormuş. Söylediği türkülerin bazısında barut kokusu, bazısında kurşun izleri varmış. Çiçek kokulu, barış özlemli türküler de söylüyormuş arada. Arılar gelip gidiyorlarmış durmadan.

Parmak kadar çocuğun yaptıklarına ve anlattıklaına şaşmış kalmış Sinan. Küçük dilini yutacakmış nerdeyse.

"Bu ulusu hiçbir saldırgan ülke egemenliği altına alamaz." diye geçirmiş içinden.

Uyandığında ne güvercin varmış yanında, ne de çocuk.

"Selam sizlere yiğit kardeşler! Arkadaşlarıma anlatacağım sizleri!.. diye haykırmış.

Dışarda lapa lapa kar yağıyormuş.

İlhan Güngör

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen : Nural BİRDEN

Şu iki bacaksız merdiven çıkıyor
Biraz açıkgöz yukardaki
Aşağıdaki desen biraz alık
Ve merdiven devriliyor birden

TV/de Bugün

19.00	HABERLER
19.05	ÇİZGİ FİLM
19.30	ÖNCE SAĞLIK
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	MİNİK KONSER
20.50	KADIN DOKTORLAR
21.35	TÜRK HALK MÜZİĞİ
	Erkan Sürme'nin okuyacağı parçalar: Tutam yarelinden tutam, Bir kararda duramayalım, Kalenin bedenleri, Değirmen üstü çiçek, Pancar sezik değil mi...
22.00	SPOR
22.45	HABERLER